

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

T148029

โครงการพิเศษ

การผลิตรายการส่งเสริมการเกษตร รายการชาวนายุคใหม่

ตอน พริก พืชเสริม เพิ่มรายได้

PRODUCTION OF AGRICULTURAL EXTENSION TELEVISION PROGRAM:
NEW GENERATION FARMER, A PART OF CHILI, THE ADDITION INCOME
PLANT.

มัชฌิมา สังข์วรรณะ

MATCHIMA SANGWANNA

สาขา.....
เลขทะเบียน 148029
รับเดือนปี - ๑/๓๑/๒๕๖๑

b. 12865850
l.

หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (นิเทศศาสตร์เกษตร)

ภาควิชาพัฒนาการเกษตรและการจัดการทรัพยากร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2559

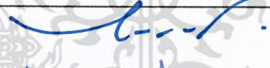

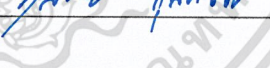
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะเทคโนโลยีการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ใบรับรองโครงการพิเศษ

หัวข้อโครงการพิเศษ การผลิตรายการส่งเสริมการเกษตร รายการชาวนายุคใหม่ ตอน พริก พืชเสริม
เพิ่มรายได้

PRODUCTION OF AGRICULTURAL EXTENSION TELEVISION
PROGRAM: NEW GENERATION FARMER, A PART OF CHILI, THE
ADDITION INCOME PLANT.

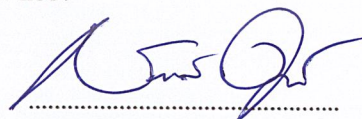
นักศึกษา นางสาวมัชฌิมา สังข์วรรณะ
รหัสประจำตัว 55040682
ปริญญา วิทยาศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์เกษตร
อาจารย์ที่ปรึกษา ผศ.ดร.กนก เลิศพานิช

คณะกรรมการสอบโครงการพิเศษ	ลายมือชื่อ
ผศ.ดร.กนก เลิศพานิช	
ผศ.ศุภสมบุญ อึ้งรัตนากร	
ดร.พัชรา เอี่ยมกิจการ	
ดร.กุลชัย กุลตวนิช	

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขานิเทศศาสตร์เกษตร

วันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2559

ผศ.ดร.สมศักดิ์ คุณาสวรรค์เวช

หัวหน้าภาควิชาพัฒนาการเกษตรและการจัดการทรัพยากร

หัวข้อปัญหาพิเศษ	การผลิตรายการส่งเสริมการเกษตร รายการชวานายุคใหม่ ตอน พริก พืชเสริม เพิ่มรายได้
นักศึกษา	นางสาวมัชฌิมา สังข์วรรณะ
รหัสประจำตัว	55040682
ปริญญา	วิทยาศาสตร์บัณฑิต (นิเทศศาสตร์เกษตร)
สาขาวิชา	นิเทศศาสตร์เกษตร
พ.ศ.	2559
อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ	ผศ.ดร.กนก เลิศพานิช

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตรายการส่งเสริมการเกษตร รายการชวานายุคใหม่ ตอน พริก พืชเสริม เพิ่มรายได้ โดยประเมินคุณภาพรายการจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหา จำนวน 3 คน การประเมินคุณภาพสื่อโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านการผลิตสื่อ จำนวน 3 คน และการประเมินความพึงพอใจในการรับชมรายการจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร ตำบลหนองราชวัตร อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ความเหมาะสมของรายการโดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตสื่อ และแบบประเมินความพึงพอใจในการรับชมรายการ

ผลการศึกษาพบว่า 1) การประเมินคุณภาพสื่อโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหา พบว่า มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการเกษตร 2) การประเมินคุณภาพสื่อโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านการผลิตสื่อ พบว่า การนำเสนอภาพ และการลำดับภาพมีความน่าสนใจ การใช้เสียงดนตรีประกอบมีความเหมาะสมกับรายการ 3) การประเมินความพึงพอใจในการรับชมรายการของกลุ่มตัวอย่าง โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.37) ซึ่งส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า รายการมีความน่าสนใจ ง่ายต่อการทำความเข้าใจ และมีการลำดับเนื้อหาได้อย่างต่อเนื่อง ภาพมีความชัดเจนและสวยงาม ได้รับความรู้เกี่ยวกับการปลูกพริกเป็นพืชเสริม และสามารถใช้เป็นแนวทางในการทำการเกษตรแก่ผู้ที่รับชม

กิตติกรรมประกาศ

โครงการพิเศษเล่มนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากอาจารย์ที่ปรึกษา ผศ.ดร.กนก เลิศพานิช ที่ให้ความช่วยเหลือ ให้คำชี้แนะตลอดจนช่วยแก้ปัญหา ทำให้เกิดความรู้และประสบการณ์แก่ข้าพเจ้า

ขอขอบพระคุณ ผศ.ศุภสมบุรณ์ อังรัตนกร ดร.พัชรา เอี่ยมกิจการ และ ดร.กุลชัย กุลตวนิช คณะกรรมการการสอบที่กรุณาให้คำแนะนำตลอดจนข้อชี้แนะจนทำให้โครงการพิเศษเล่มนี้สำเร็จลงได้ ขอขอบพระคุณครุอาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิประสาทวิชาความรู้และถ่ายทอดประสบการณ์ที่ให้แก่ข้าพเจ้า

ขอขอบคุณ ทีมงานรายการชวนายุคใหม่ทุกท่าน ที่ได้ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการให้ความรู้และประสบการณ์ รวมถึงให้การสนับสนุนการผลิตรายการในครั้งนี้

ขอขอบคุณ คุณสุภัทสร เอี่ยมเกตุ เกษตรกรผู้ปลูกพริกที่ให้ความรู้และเป็นผู้ถ่ายทอดประสบการณ์ในการนำมาผลิตรายการในครั้งนี้

สุดท้ายต้องขอขอบคุณครอบครัวและเพื่อนๆ ที่ให้ความช่วยเหลือในการศึกษาจนนำไปสู่ความสำเร็จในวันนี้

มัชฌิมา สังข์วรรณะ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ.....	I
กิตติกรรมประกาศ.....	II
สารบัญ.....	III
สารบัญตาราง.....	V
สารบัญภาพ.....	VI
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	2
1.3 ขอบเขตของการศึกษา.....	2
1.4 ขั้นตอนของการศึกษา.....	2
1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา.....	3
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรม (KAP Theory).....	5
2.2 สื่อโทรทัศน์ในการส่งเสริมการเกษตร.....	8
2.3 การผลิตรายการโทรทัศน์.....	9
2.4 รายการเรียลลิตี้ (Reality).....	18
2.5 รายการชวาหน้ายุคใหม่.....	19
2.6 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการผลิตพริก.....	20
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	26
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา.....	28
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	28
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	28
3.3 ขั้นตอนการศึกษา.....	29
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
บทที่ 4 ผลการศึกษา.....	34
4.1 กระบวนการผลิตรายการชวาหน้ายุคใหม่.....	34
4.2 การผลิตรายการชวาหน้ายุคใหม่ ตอน พริก พี่เขตริม เพิ่มรายได้.....	39

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่บนสื่อออนไลน์

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.3 การประเมินคุณภาพรายการชวณายคใหม่ ตอน พริก พืชเสริม เพิ่มรายได้.....	43
4.4 การประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง.....	46
4.5 การประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง.....	47
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ.....	48
5.1 สรุปผล.....	48
5.2 การอภิปรายผลการศึกษา.....	49
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	50
บรรณานุกรม.....	51
ภาคผนวก.....	55
ประวัติผู้ศึกษา.....	70

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	46
4.2 ผลการประเมินความพึงใจของกลุ่มตัวอย่าง.....	47

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
3.1 ขั้นตอนการศึกษา.....	33

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

(Introduction)

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสถานการณ์ปัจจุบันเกษตรกรต้องเผชิญกับปัญหาภัยแล้ง ทำให้ปริมาณน้ำในภาคการเกษตรมีไม่เพียงพอต่อความต้องการ ส่งผลต่อการประกอบอาชีพทางการเกษตรที่ต้องอาศัยน้ำเป็นปัจจัยหลักในการเพาะปลูก รวมถึงส่งผลกระทบต่อเกษตรกรผู้ปลูกข้าวทุกพื้นที่ ทำให้ภาครัฐกำหนดมาตรการหยุดส่งน้ำในเขตชลประทานสำหรับการทำนาในฤดูนาปรัง และมีการสนับสนุนให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวปรับเปลี่ยนจากการปลูกข้าวไปปลูกพืชชนิดอื่นที่ใช้น้ำน้อยและให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่ากว่าในช่วงฤดูแล้ง

ในส่วนของแนวทางการแก้ปัญหา เกษตรกรต้องให้ความสำคัญกับการทำการเกษตรแบบผสมผสาน เพื่อลดความเสี่ยงจากปัญหาอุปสรรคข้างต้น รวมถึงการแก้ปัญหาการว่างงานแบบแฝงในภาคการเกษตร ดังนั้น พืชที่มีความเหมาะสมในการปลูกเป็นพืชเสริมรายได้นั้น ควรเป็นพืชที่ใช้ระยะเวลาไม่มากก็สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ และมีราคาสูงเป็นที่ต้องการของตลาด ซึ่งพริกนับเป็นพืชผักที่สร้างรายได้ให้กับผู้ปลูกได้เป็นอย่างดี มีอายุการเก็บเกี่ยวสั้น ให้ผลผลิตสูง ผลตอบแทนสูง และสามารถปลูกได้ตลอดทั้งปี

สำหรับในประเทศไทยพริกนับเป็นพืชผักที่มีความสำคัญในชีวิตประจำวันและความสำคัญทางเศรษฐกิจชนิดหนึ่งของไทย นอกจากนี้สารเผ็ดของพริกที่เรียกว่า “ แคปไซซินอยด์ ” (Capsaicinoids) ซึ่งอยู่ในรูปของ เวนิล เอไมด์ (Vainly amide) ของ ไอโซดีไซยานิก (Isodecyanic) สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในภาคอุตสาหกรรม 4 กลุ่มหลักได้แก่ (1) กลุ่มเครื่องปรุง (2) กลุ่มอุตสาหกรรมอาหารสำเร็จรูป (3) กลุ่มสารสกัดและ (4) กลุ่มอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ (สำนักงานประสานงานวิจัยและพัฒนา. 2550) พริกนอกจากจะใช้บริโภคภายในประเทศแล้ว ผลผลิตและผลิตภัณฑ์จากพริกส่วนหนึ่งได้มีการส่งออกไปจำหน่ายในต่างประเทศ นำเงินเข้าประเทศปีละประมาณ 1,000 ล้านบาท และมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี โดยมีการส่งออกทั้งในรูปแบบพริกสด พริกแห้งทั้งผล พริกแห้งป่นและผลิตภัณฑ์ต่างๆ การผลิตพริกของไทยปีการเพาะปลูก 2549/2550 มีพื้นที่รวมทั้งประเทศ 474,717 ไร่ พันธุ์พริกที่เกษตรกรนิยมปลูกมากที่สุด ได้แก่ พริกชี้หนูใหญ่พันธุ์ต่างๆ เช่น พันธุ์จินดา ห้วยสีทน หัวเรือและยอดสน รองลงมาได้แก่ พริกชี้ฟ้า และ พริกชี้หนูสวน (กมล เลิศรัตน์. 2550)

ดังนั้น การส่งเสริมที่มุ่งเผยแพร่และสร้างการรับรู้ (Awareness) ความสนใจ (Interest) ในเรื่องใหม่ๆ แนวคิดใหม่ๆ เกี่ยวกับการปลูกพริกชี้หนูที่สามารถใช้เป็นพืชเสริมในฤดูแล้งได้ โดยใช้สื่อวิทยุ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โทรทัศน์เป็นช่องทางในการส่งเสริมการเกษตรที่สามารถกระตุ้นแรงจูงใจให้กลุ่มเกษตรกรหรือผู้ที่มีความสนใจรับทราบข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งภาพและเสียงในเวลาเดียวกัน โดยเผยแพร่ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 ในรูปแบบรายการโทรทัศน์ ทำให้ผู้ที่รับชมสามารถเข้าใจเนื้อหาที่ต้องการสื่อสารได้โดยง่าย และดึงดูดให้กลุ่มเป้าหมายมีความสนใจในข้อมูลข่าวสารที่ต้องการเผยแพร่มากขึ้น ให้ความสำคัญและจดจำเพื่อการนำไปปรับใช้ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1) เพื่อศึกษากระบวนการผลิตรายการขานายุกใหม่
- 2) เพื่อผลิตรายการโทรทัศน์ในการส่งเสริมการเกษตร ตอน ฟริก พี่เสริม เพิ่มรายได้
- 3) เพื่อประเมินคุณภาพและความพึงพอใจของรายการขานายุกใหม่ ตอน ฟริก พี่เสริม เพิ่มรายได้

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการเขียนบทโทรทัศน์และการผลิตรายการ โดยผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยสร้างสรรค์รายการ เพื่อตอบสนองต่อรายการขานายุกใหม่ ตอน ฟริก พี่เสริม เพิ่มรายได้ โดยใช้สื่อโทรทัศน์เป็นช่องทางในการเผยแพร่ข้อมูล ในรูปแบบของรายการ Reality ที่มีความน่าสนใจ เข้าใจง่ายและเห็นเป็นรูปธรรม เพื่อให้เกษตรกรที่สนใจเกี่ยวกับการปลูกพืชเสริม เช่น ฟริก ที่สามารถเป็นแนวทางและทางเลือกในการประกอบอาชีพทางการเกษตรให้มีความหลากหลายมากขึ้น โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินคุณภาพและความพึงพอใจของรายการ ตอน ฟริก พี่เสริม เพิ่มรายได้ คือ กลุ่มเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร ตำบลหนองราชวัตร อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 30 คน เนื่องจากเกษตรกรในพื้นที่ส่วนใหญ่หลังจากการเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวตามฤดูกาลเพาะปลูกแล้ว ไม่ได้มีอาชีพเสริมหลังฤดูการทำนา ทำให้พื้นที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์และเกษตรกรเกิดการว่างงาน รวมถึงคนต้นแบบที่มีความเชี่ยวชาญในการปลูกฟริก อาศัยอยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงจึงสามารถให้ความรู้ในการปลูกฟริกเป็นพืชเสริมให้กับเกษตรกรที่สนใจได้สะดวก

1.4 ขั้นตอนของการศึกษา

การผลิตรายการส่งเสริมการเกษตร รายการขานายุกใหม่ ตอน ฟริก พี่เสริม เพิ่มรายได้ มีวิธีการดำเนินการศึกษา ดังนี้

1.4.1 ขั้นตอนของการศึกษา

- 1) ระยะที่ 1 การศึกษากระบวนการผลิตรายการ “ขานายุกใหม่”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 1.1) ศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบการผลิตรายการขาวนาคยุคใหม่
 - 2.1) ศึกษากระบวนการผลิตรายการโทรทัศน์ จากหนังสือ เอกสารให้ความรู้ รวมทั้งสัมภาษณ์จากผู้เชี่ยวชาญและผู้ที่มีประสบการณ์ตรง นำมาสังเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางในการผลิตรายการโทรทัศน์
 - 3.1) ร่วมผลิตรายการขาวนาคยุคใหม่เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการผลิตรายการโทรทัศน์
 - 4.1) สรุปรูปแบบและกระบวนการผลิตรายการขาวนาคยุคใหม่ รวมทั้งประเด็นที่น่าสนใจในการนำมาส่งเสริมแก่เกษตรกร โดยพิจารณาจากความเหมาะสมและลักษณะของกลุ่มเป้าหมาย
- 2) ระยะที่ 2 การผลิตรายการโทรทัศน์ ตอน พริก พืชเสริม เพิ่มรายได้
- 2.1) วางโครงเรื่องจัดหมวดหมู่เนื้อหา
 - 2.2) เขียนบทโทรทัศน์ลำดับเนื้อหาแบ่งออกเป็น 3 ช่วง
 - 2.3) กำหนดรูปแบบรายการเรียลลิตี้ (Reality) และ ผู้ดำเนินรายการ
 - 2.4) สถานที่ถ่ายทำรายการ ณ บ้านหนองสำโรง ตำบลหนองหญ้าไซ อำเภอนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี
 - 2.5) นำรายการที่ทำการผลิตขึ้น ตอน พริก พืชเสริม เพิ่มรายได้ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพด้านเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญทางด้านสื่อ จำนวน 3 ท่าน เพื่อประเมินคุณภาพ ความเหมาะสมและความน่าสนใจ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ประเมินคุณภาพและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการปรับปรุงแก้ไข
- 3) ระยะที่ 3 การประเมินคุณภาพและความพึงพอใจในการรับชมรายการขาวนาคยุคใหม่ ตอน พริก พืชเสริม เพิ่มรายได้
- 3.1) นำรายการที่ผ่านการตรวจสอบความเหมาะสมของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร ตำบลหนองราชวัตร อำเภอนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 30 คน โดยใช้แบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจในการรับชม และการประเมินความพึงพอใจต้องอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไป)
 - 3.2) นำผลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลและประเมินผล นำผลประเมินจากกลุ่มตัวอย่างมาหาค่าเฉลี่ยทางสถิติเพื่อประเมินคุณภาพโดยค่าสถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมาเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา

รายการโทรทัศน์ด้านการเกษตร หมายถึง รายการที่ผลิตและเผยแพร่ความรู้และเทคโนโลยี

เกี่ยวกับอาชีพทางการเกษตร หรือผลงานจากการค้นคว้า วิจัย ทดลอง แล้วนำเสนอผ่านสื่อโทรทัศน์ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนูญาดเห็นาเบเซบระเยชนดานการค้ำไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการเรียลลิตี (Reality Show) คือ รายการโทรทัศน์รูปแบบหนึ่งที่มีความทั่วไป เพื่อแสดงความสมจริง (Reality) สร้างให้ผู้ชมรู้สึกเชื่อได้ว่าเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นจริง หรือสามารถเกิดขึ้นจริงในชีวิตของใครก็ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Literature Review)

การผลิตรายการส่งเสริมเสริมการเกษตร รายการชานาญคใหม่ ตอน พริก พี่ชเสริม เพิ่มรายได้ ผู้ศึกษาได้ค้นคว้าเอกสารงานวิจัย รวมทั้งตำรา หนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ต่างๆ เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องใน ประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

- 2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม (KAP Theory)
- 2.2 สื่อโทรทัศน์ในการส่งเสริมการเกษตร
- 2.3 การผลิตรายการโทรทัศน์
- 2.4 รายการเรียลลิตี้ (Reality Show)
- 2.5 รายการชานาญคใหม่
- 2.6 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการผลิตพริก
- 2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม (KAP Theory)

ทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม (KAP) เป็นทฤษฎีที่มีความสำคัญกับตัวแปร 3 ตัว ประกอบด้วยความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Attitude) และการยอมรับปฏิบัติ (Practice) ของ ผู้รับสาร อันอาจมีผลกระทบต่อสังคมต่อไปจากการรับสารนั้นๆ การเปลี่ยนแปลงทั้ง 3 ประเภทนี้ จะ เกิดขึ้นในลักษณะต่อเนื่อง กล่าวคือ เมื่อผู้รับสารได้รับสารก็จะทำให้เกิดความรู้ เมื่อเกิดความรู้ขึ้น ก็ จะไปมีผลทำให้เกิดทักษะ และขั้นสุดท้ายคือ การก่อให้เกิดการกระทำ ซึ่งทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม (สุรพงษ์ โสธนะเสถียร. 2533 : 118-121) ประกอบด้วย

2.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ (Knowledge)

ความรู้ (Knowledge) เป็นการรับรู้เบื้องต้น ซึ่งบุคคลส่วนมากจะได้รับผ่าน ประสบการณ์ โดยการเรียนรู้จากการตอบสนองสิ่งเร้า (Stimulus-Response) แล้วจัดระบบเป็น โครงสร้างของความรู้ที่ผสมผสานระหว่างความจำ (ข้อมูล) กับสภาพจิตวิทยา

ด้วยเหตุนี้ ความรู้จึงเป็นความจำที่เลือกสรร ซึ่งสอดคล้องกับสภาพจิตใจของตนเอง ความรู้จึงเป็นกระบวนการภายใน อย่างไรก็ตามความรู้ก็อาจส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมที่แสดงออกของ มนุษย์ได้ และ ผลกระทบที่ผู้รับสารเชิงความรู้ อาจปรากฏได้จากสาเหตุ 5 ประการ คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1) การตอบข้อสงสัย (Ambiguity Resolution) การสื่อสารมักจะสร้างความสับสนให้กับผู้รับสาร จึงมีการแสวงหาสาระสนเทศ โดยการอาศัยสื่อทั้งหลายเพื่อตอบข้อสงสัยและความสับสนของตน

2) การสร้างทัศนคติ (Attitude Formation) ผลกระทบเชิงความรู้ต่อการปลูกฝังทัศนคติ นั้น ส่วนมากนิยมใช้กับสารสนเทศที่เป็นนวัตกรรม เพื่อสร้างทัศนคติให้คนยอมรับการเผยแพร่นวัตกรรมนั้นๆ (ในฐานะความรู้)

3) การกำหนดวาระ (Agenda Setting) เป็นผลกระทบเชิงความรู้ที่สื่อกระจายออกไป เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายตระหนัก และผูกพันกับประเด็นวาระที่สื่อกำหนดขึ้น หากตรงกับภูมิหลังของกลุ่มเป้าหมาย และค่านิยมของสังคมแล้ว กลุ่มเป้าหมายก็จะเลือกสรรสารสนเทศนั้น

4) การพอกพูนระบบความเชื่อ (Expansion of Belief System) การสื่อสารมักจะกระจายความเชื่อ ค่านิยม และอุดมการณ์ต่างๆ ไปสู่กลุ่มเป้าหมาย จึงทำให้กลุ่มเป้าหมายรับทราบระบบความเชื่อที่หลากหลายและลึกซึ้ง ไว้ในความเชื่อของคนมากขึ้นไปเรื่อยๆ

5) การรู้แจ้งต่อค่านิยม (Value Clarification) ความขัดแย้งในเรื่องค่านิยม และอุดมการณ์ เป็นภาวะปกติของสังคม การนำเสนอข้อเท็จจริงในประเด็นเหล่านี้ ย่อมทำให้กลุ่มเป้าหมายเข้าใจถึงค่านิยมเหล่านั้นแจ้งชัดขึ้น

2.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ (Attitude)

ทัศนคติเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่ง ดังนั้น จึงจำเป็นต้องเข้าใจถึงความหมายของ ทัศนคติ และ กระบวนการที่ใช้ในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

ทัศนคติ (Attitude) เป็นแนวคิดที่มีความสำคัญมากชนิดหนึ่งทางจิตวิทยาสังคมและการสื่อสาร และมีการใช้คำนี้กันอย่างแพร่หลาย สุรพงษ์ โสธนะเสถียร (2533 : 122) ได้กล่าวถึงทัศนคติว่าเป็นดัชนีชี้วัดว่าบุคคลนั้นคิด และรู้สึกอย่างไรกับคนรอบข้าง วัตถุ หรือสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสถานการณ์ต่างๆ โดยทัศนคตินั้นมีรากฐานมาจากความเชื่อที่อาจส่งผลถึงพฤติกรรมในอนาคตได้ ทัศนคติจึงเป็นเพียงความพร้อมที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้า และเป็นมิติของการประเมินเพื่อแสดงว่าชอบหรือไม่ชอบต่อประเด็นหนึ่งๆ ซึ่งถือเป็นการสื่อสารภายในบุคคล (Interpersonal Communication) ที่เป็นผลกระทบมาจากการรับสาร อันจะมีผลต่อพฤติกรรมต่อไป

ดังนั้น ทัศนคติจึงเป็นความสัมพันธ์ที่คาบเกี่ยวกันระหว่างความรู้สึก และความเชื่อ หรือการรู้ของบุคคลกับแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมได้ตอบในทางใดทางหนึ่งต่อเป้าหมายของทัศนคติ ความรู้สึก โดยสรุปทัศนคติจึงเป็นเรื่องของจิตใจ ท่าที่ ความรู้สึกนึกคิด และความโน้มเอียงของบุคคลที่มีต่อข้อมูลข่าวสารและการเปิดรับข้อมูลข่าวสารต่างๆ ซึ่งเป็นไปได้ทั้งเชิงบวก และเชิงลบ และทัศนคติมีผลให้การแสดงพฤติกรรมออกมา จะเห็นได้ว่า ทัศนคติ ประกอบด้วยความคิดที่มีผลต่ออารมณ์ และความรู้สึกนั้นออกมาโดยทางพฤติกรรม

2.1.3 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม (Practice or Behavior)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พฤติกรรมบางครั้งอาจเรียกว่า การยอมรับปฏิบัติ หรือการมีส่วนร่วมของบุคคลในกิจกรรมต่างๆ ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

สุรพงษ์ โสธนะเสถียร (2533 : 123) กล่าวว่า พฤติกรรมเป็นการแสดงออกของบุคคล โดยมีพื้นฐานมาจากความรู้และทัศนคติของบุคคล การที่บุคคลมีพฤติกรรมที่แตกต่างกัน เนื่องจากการมีความรู้และทัศนคติที่แตกต่างกันในการแปลความสารที่ตนได้รับ จึงก่อให้เกิดประสบการณ์สั่งสมที่แตกต่างกัน อันมีผลกระทบต่อพฤติกรรมของบุคคล

อรวรรณ ปิรันธน์โอวาท (2542 : 39) พฤติกรรมใดๆ ของคนเราส่วนใหญ่ ตามปกติมักเกิดจากทัศนคติของบุคคลนั้น ทัศนคติจึงเปรียบเสมือนกับเครื่องควบคุมการกระทำของบุคคล ดังนั้น เพื่อให้เข้าใจถึงพฤติกรรมส่วนใหญ่ของคนเราจำเป็นต้องศึกษาเรื่องทัศนคติอย่างลึกซึ้ง

พฤติกรรมที่ถูกโน้มน้าวโดยการสื่อสารนั้น อาจเกิดกระบวนการเรียนรู้ หรือการตอบสนองต่อสื่อ ซึ่งในบางครั้งสื่อ และความพยายามของการสื่อสารสังคมในปัจจุบัน พยายามทำให้บุคคลมีพฤติกรรมเพื่อส่วนรวม หรือเพื่อผู้อื่น ซึ่งเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการปลูกจิตสำนึกของผู้รับสาร มิใช่เกิดจากความครอบงำของผู้ส่งสารแต่เพียงฝ่ายเดียว โดยทั่วไปการโน้มน้าวใจพฤติกรรมการสื่อสาร สามารถเกิดขึ้นได้ในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับปัจเจกบุคคล กลุ่ม สังคม ซึ่งการโน้มน้าวพฤติกรรมของการสื่อสารสังคมอาจผ่านสื่อ โดยวิธีการ ดังนี้

- 1) การปลุกอารมณ์ (Emotion Arousal) เพื่อให้เกิดความตื่นตัวสนใจในการติดตาม
- 2) ความเห็นอกเห็นใจ (Empathy) การแสดงความอ่อนโยน เสียสละ และความกรุณาปราณี ยอมแพ้เพื่อความเป็นพระชนะเป็นมาร ก็อาจโน้มน้าวใจผู้อื่นให้ยอมรับได้
- 3) การสร้างแบบอย่างขึ้นในใจ (Internalized Norms) การสร้างมาตรฐานอย่างหนึ่งขึ้น เพื่อให้มาตรฐานนั้น ปลุกศรัทธา และเป็นตัวอย่างแก่ผู้รับสารที่ต้องปฏิบัติตาม
- 4) การให้รางวัล (Reward) เช่น การลดแลกแจกแถมในการโฆษณา เพื่อเป็นการจูงใจให้ซื้อสินค้า ซึ่งผลของการโน้มน้าวใจด้วยวิธีการดังกล่าวนี้ สามารถก่อให้เกิดพฤติกรรมพื้นฐานได้ คือ กระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมใหม่หรือมีพฤติกรรมที่ต่อเนื่อง (Activation) และหยุดยั้งพฤติกรรมเก่าๆ (Deactivation) ทั้งการกระตุ้น และการหยุดยั้ง เป็นพฤติกรรมพื้นฐานที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมอื่นๆ ตามมา เช่น การตัดสินใจวินิจฉัยต่อประเด็นปัญหา การจัดยุทธวิธีดำเนินงาน และสร้างพฤติกรรมเพื่อส่วนรวม

แต่อย่างไรก็ตาม ทัศนคติอาจไม่นำไปสู่พฤติกรรมเสมอไป ซึ่งในแนวคิดนี้ เรียกว่า ช่องว่างของความรู้ ทัศนคติ และการยอมรับปฏิบัติ โดยทัศนคติกับพฤติกรรมของบุคคลนั้น ไม่สัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่องเสมอไป กล่าวคือ เมื่อการสื่อสารก่อให้เกิดความรู้ และทัศนคติในทางบวกต่อสิ่งเร้า หรือนวัตกรรมนั้นแล้ว ในขั้นตอนการยอมรับปฏิบัติ อาจมีผลในทางตรงกันข้ามก็ได้ ถึงแม้ว่าโดยส่วนใหญ่ เมื่อบุคคลมีทัศนคติอย่างไรแล้ว จะมีความโน้มเอียงที่จะปฏิบัติตามทัศนคติของคนก็ตาม แต่พฤติกรรมเช่นนี้จะไม่เกิดขึ้นเสมอไป กล่าวโดยสรุป คือ ในกรณีทั่วไปเมื่อบุคคลมีความรู้ และทัศนคติอย่างไร จะแสดงพฤติกรรมไปตามความรู้ และทัศนคติที่มีอยู่ นั่นคือ K (Knowledge) A เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(Attitude) P (Practice) จะเกิดขึ้นอย่างสอดคล้อง หรือสัมพันธ์กัน แต่จะไม่เกิดขึ้นเสมอไปในทุกกรณี

โดยการผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อส่งเสริมการเกษตรไปยังเกษตรกร เป็นการสื่อสารที่ทำให้เกษตรกรเกิดความรู้ (Knowledge) และเมื่อเกิดความรู้และการจดจำได้นั้น ก็จะมีผลทำให้เกษตรกรเกิดทัศนคติ (Attitude) ที่ดีต่อเรื่องที่ทำกรส่งเสริม ซึ่งอาจนำไปสู่การปฏิบัติ (Practice) ต่อไป

2.2 สื่อโทรทัศน์ในการส่งเสริมการเกษตร

2.2.1 รูปแบบของสื่อวิทยุโทรทัศน์ในการส่งเสริมการเกษตร

สื่อโทรทัศน์ในการส่งเสริมการเกษตร สามารถใช้สื่อโทรทัศน์ในการกระตุ้นเร้าให้กลุ่มเป้าหมายได้รับทราบข่าวสารบางอย่าง เช่น การระบาดของแมลง ศัตรูพืช เป็นต้น ส่วนในด้านรูปแบบรายการนั้นสามารถผลิตได้ในหลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นรายการสนทนา รายการบันเทิง รายการข่าว และรายการสารคดี เป็นต้น และโทรทัศน์สามารถเห็นภาพและได้ยินเสียงในเวลาเดียวกัน ทำให้ผู้ชมสามารถเข้าใจได้โดยง่าย แต่มีข้อที่ต้องคำนึงถึงคือ ในเรื่องเวลาการออกอากาศ ต้องเลือกเวลาที่มั่นใจว่ากลุ่มเป้าหมายหรือเกษตรกรจะได้รับสารจากทางสื่อนี้ ณรงค์ สมพงษ์ (2543) กล่าวไว้ว่าสื่อช่วยทำพรมแดนที่ขวางกั้นให้สามารถติดต่อกันได้ โดยการใช้สื่อวิทยุโทรทัศน์ในการส่งเสริมการเกษตรที่นิยม มี 3 รูปแบบ คือ

1) รายการสด (Live Program) เป็นรายการที่ออกอากาศสด ผู้ชมได้รับข่าวสารในทันที มีทั้งรายการสดในห้องส่ง และนอกห้องส่งของสถานีโทรทัศน์ เช่น การถ่ายทอดสดพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ เป็นต้น ทั้งนี้บางรายการเปิดโอกาสให้ผู้ชมสามารถโทรศัพท์สอบถาม ร่วมอภิปราย หรือแสดงความคิดเห็นได้

2) รายการบันทึกเทปไว้ล่วงหน้า (Video Tape Recording) เป็นรายการที่ผลิตรายการไว้ล่วงหน้า ผู้ชมรายการจะได้ชมรายการที่มีความสมบูรณ์มากกว่ารายการสด เช่น รายการเพื่อนเกษตรกร รายการเกษตรศาสตร์นำไทย เป็นต้น

3) รายการภาพยนตร์โทรทัศน์ (Telecine) เป็นรายการที่นำภาพยนตร์มาแพร่ภาพออกอากาศให้ผู้ชมได้รับชม

รายการโทรทัศน์เพื่อการส่งเสริมการเกษตรอาจมีค่าใช้จ่ายสูงกว่าสื่อบางอย่าง เพราะนอกจากจะเสียค่าใช้จ่ายในการผลิตอย่างมีคุณภาพแล้ว ยังต้องจ่ายค่าเช่าเวลา การผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์จะต้องกำหนดขั้นตอนที่เหมาะสม เริ่มตั้งแต่ “การกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนว่าจะเผยแพร่ความรู้แก่บุคคลเป้าหมายกลุ่มใด เพื่ออะไร การศึกษาข้อมูลประกอบการผลิตรายการ และการกำหนดเวลาในการดำเนินการ การกำหนดงบประมาณและการกำหนดบุคคลรับผิดชอบการจัดทำวิทยุโทรทัศน์ จากนั้นก็มีการซ่อมออกรายการ ดำเนินออกอากาศและประเมินผล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.2 บทบาทของสื่อโทรทัศน์ในงานส่งเสริมการเกษตร

ณรงค์ สมพงษ์ (2535) กล่าวว่า ในงานส่งเสริมการเกษตร สื่อโทรทัศน์เข้ามามีบทบาทสำคัญดังต่อไปนี้

- 1) บทบาทในการกระจายข่าวสาร ไปยังกลุ่มเป้าหมายในการส่งเสริมการเกษตรได้อย่างรวดเร็วทันเวลา
- 2) บทบาทในการปลูกเร้าให้เกิดจิตสำนึก เกิดความร่วมมือ เกิดความสัมพันธ์อันดีและมีความเข้าใจกันระหว่างคนในวงการเกษตร
- 3) บทบาทในการถ่ายทอดความรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางด้าน การเกษตร ไปสู่กลุ่มเป้าหมายในงานส่งเสริมการเกษตร
- 4) บทบาทในการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนข่าวสารและวิทยาการ/ประสบการณ์ ทางด้านการเกษตร

2.2.3 ประโยชน์ของสื่อโทรทัศน์ในงานส่งเสริมการเกษตร

จากรูปแบบ ประเภท และบทบาทของสื่อโทรทัศน์ที่กล่าวมา พอจะสรุปประโยชน์ของสื่อในงานส่งเสริมการเกษตรได้ โดย ณรงค์ สมพงษ์ (2535) ดังต่อไปนี้

- 1) ช่วยให้คุณภาพการเรียนรู้ของเกษตรกรและกลุ่มเป้าหมายดีขึ้น ทั้งในด้านการสร้างความเข้าใจ การจดจำ และการเรียนรู้ได้ในเวลาอันรวดเร็ว ทั้งนี้เนื่องจากสื่อมีส่วนช่วยในการเรียนรู้ในสิ่งที่ศึกษาได้ลำบากดังต่อไปนี้
 - 1.1) ทำสิ่งซับซ้อนให้เข้าใจง่ายขึ้น เช่น ถ้าต้องการให้ความรู้ในการซ่อมเครื่องสูบน้ำในฟาร์มให้กับเกษตรกร เพื่อความเข้าใจที่ง่ายขึ้นอาจใช้หุ่นจำลองในการสอน
 - 1.2) ทำนามธรรมให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยการใช้ภาพหรือสัญลักษณ์เข้ามาช่วย ทำสิ่งที่เคลื่อนไหวช้าให้สามารถเห็นได้รวดเร็วขึ้น หรือทำสิ่งที่เคลื่อนไหวเร็วให้ช้าลง อาทิ การใช้ภาพยนตร์ หรือวีดิทัศน์เข้าช่วยในการแสดงการเจริญเติบโตของพืชหรือสัตว์ เป็นต้น
 - 1.3) ทำสิ่งที่มีขนาดใหญ่มาให้เล็กลง และทำสิ่งที่เล็กมากให้ขยายใหญ่ขึ้น เช่น การใช้แผนภูมิแสดงการจัดการไร่นาสวนผสม การใช้ภาพขยายแสดงสัญลักษณ์ของศัตรูพืชที่มีขนาดเล็ก
 - 1.4) ทำให้ทราบความเป็นไปในอดีต เช่น การใช้ภาพยนตร์บันทึกเหตุการณ์ต่างๆ ในอดีต เป็นต้น
- 2) ช่วยกระตุ้นเร้าให้เกิดความสนใจและการมีส่วนร่วม ในงานส่งเสริมการเกษตร

2.3 การผลิตรายการโทรทัศน์

2.3.1 กระบวนการผลิตรายการโทรทัศน์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมสุข หินวิมาน และคณะ (2557) ได้กล่าวถึงกระบวนการผลิตรายการโทรทัศน์ว่า การผลิตรายการโทรทัศน์ คนส่วนใหญ่อาจนึกถึงภาพที่ทีมงานกำลังถ่ายทำนอกสถานที่หรือภายในสตูดิโอ โดยมีผู้แสดง (Talents) กำลังซ้อมแสดงอยู่หน้ากล้อง แต่แท้จริงแล้วนั้นเป็นเพียงส่วนหนึ่งของกระบวนการผลิตรายการโทรทัศน์เท่านั้น การผลิตรายการโทรทัศน์ต้องมีการเสนอโครงการการผลิต รายการ การเขียนบท การเตรียมงานก่อนการถ่ายทำ การถ่ายทำ การตัดต่อ การลงเสียง การประเมิน รายการ ที่มีรายละเอียดปลีกย่อยอื่นๆ อีกมากมาย ซึ่งตำราทางด้านการผลิตรายการโทรทัศน์ส่วนใหญ่ได้จัดแบ่งงานต่างๆออกเป็น 3 ขั้นตอนหรือที่เรียกว่า “3P’s” ได้แก่ขั้นตอนก่อนการถ่ายทำ (Pre-production) ขั้นตอนการถ่ายทำ (Production) และขั้นตอนหลังการถ่ายทำ (Post-production) จาก 3 ขั้นตอนไปเป็น 5 ขั้นตอน คือ

- 1) ขั้นตอนพัฒนาความคิด (Development of ideas)
- 2) ขั้นตอนเตรียมงานก่อนการถ่ายทำ (Production)
- 3) ขั้นตอนลงมือถ่ายทำ (Production)
- 4) ขั้นตอนหลังการถ่ายทำ (Post-Production)
- 5) ขั้นตอนประเมินผล (Evaluation)

สาเหตุของการเพิ่มขั้นตอนพัฒนาความคิด (Development ideas) และขั้นตอนประเมินผล (Evaluation) เข้ามา เนื่องจากผู้ผลิตรายการสมัครเล่นส่วนใหญ่มักให้ความสนใจการผลิต รายการโทรทัศน์เฉพาะในแง่ของการลงมือผลิตในขั้นตอนการถ่ายทำกับการตัดต่อเป็นส่วนใหญ่ แต่กลับละเลยขั้นตอนสำคัญๆ อย่างเช่น การพัฒนาความคิดอันเป็นรากฐานสำคัญของการผลิตรายการ การวางแผนงานก่อนการถ่ายทำจริงที่จะช่วยให้การทำงานเป็นไปอย่างราบรื่น และการประเมินผล การทำงานเป็นไปอย่างราบรื่น และการประเมินผลการทำงานเพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนารายการต่อไป ด้วยเหตุนี้จึงได้มีการแตกกระบวนการผลิตรายการโทรทัศน์ออกเป็น 5 ขั้นตอน เพื่อให้ได้ตระหนักถึงความสำคัญของขั้นตอนต่างๆ ที่ได้ขยายออกมาให้มากยิ่งขึ้น นั่นคือ ขั้นตอนพัฒนาความคิด (Development of Ideas) ขั้นตอนเตรียมงานก่อนการถ่ายทำ (Pre-Production) และขั้นตอนประเมินผล (Evaluation) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ขั้นตอนพัฒนาความคิด (Development of Ideas) การผลิตรายการโทรทัศน์ไม่ว่าเป็นรายการใหม่ หรือรายการที่ออกอากาศอยู่ ล้วนต้องเริ่มต้นจาก “ความคิด” (Ideas) มากมาย อาทิ ผลิตรายการอะไร เป้าหมายคืออะไร เนื้อหาอย่างไร รูปแบบไหน กลุ่มเป้าหมายคือใคร งบประมาณเท่าไร ฯลฯ ซึ่งความคิดต่างๆเหล่านี้เป็นคำถามสำคัญก่อนลงมือผลิตรายการโทรทัศน์ และอาจกล่าวได้ว่าขั้นตอนนี้คือขั้นตอนที่เป็นรากฐานสำคัญที่สุดสำหรับแนวทางในการทำงานขั้นตอนต่อไป

หากเป็นรายการใหม่อาจต้องใช้เวลาพอสมควรในการกลั่นกรองความคิดเพื่อผลิตเป็นรายการขึ้นมา ซึ่งส่วนใหญ่แล้วหัวหน้าฝ่ายรายการของสถานีโทรทัศน์ (Program director) ผู้อำนวยการผลิต (Executive producer) หรือ โปรดิวเซอร์ (Producer) มักจะเป็นผู้จุดประกายความคิดในเบื้องต้นเกี่ยวกับการสร้างรายการใหม่ โดยพิจารณาถึงสิ่งที่ต้องการนำเสนอในแง่มุมต่างๆ อย่างคร่าวๆ เช่น เนื้อหาที่ต้องการนำเสนอ เป้าหมายรายการและผลที่คาดว่าจะได้รับ เป็นต้น หลังจากนั้นอาจจะดมความคิดเห็น (Brainstorming) จากผู้ชำนาญหรือทีมงานที่มีความรู้ความสามารถช่วยกันแสดงความเห็นหรือเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อช่วยกันทำให้ความคิดรายการ (program idea) นั้นมีความแข็งแรงและชัดเจนมากยิ่งขึ้นจนความคิดดังกล่าวถูกพัฒนากลายเป็นแก่นรายการ (theme) ที่น่าสนใจและมีความเป็นไปได้ในการผลิต

ในการประชุมพูดคุยกันนั้นส่วนใหญ่จะมีการลงรายละเอียดทางความคิดให้มีความชัดเจนขึ้นหรือเรียกว่าการกำหนดกระบวนการสาร (Defined process message) ได้แก่ การกำหนดกรอบสิ่งที่ต้องการนำเสนอว่ารายการต้องการนำเสนออะไร (What) เพื่ออะไร (for What) ให้ใคร (to Whom) และอย่างไร (How) หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ การกำหนดเป้าหมายรายการ กลุ่มเป้าหมาย เนื้อหารูปแบบการนำเสนอ ลักษณะการถ่ายทำ งบประมาณ และรายชื่อผู้ร่วมงาน เป็นต้น ซึ่งในขั้นตอนนี้จำเป็นต้องมีการค้นคว้าหาข้อมูล (Research for Information) จากแหล่งต่างๆ เพื่อนำมาประกอบการตัดสินใจในการกำหนดทิศทางการผลิตรายการของตนต่อไป เช่น หากต้องการผลิตรายการศิลปะสำหรับเด็กก็ควรเข้าไปสำรวจรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กหรือรายการศิลปะต่างๆ ที่มีอยู่เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดจุดยืนของรายการให้มีเอกลักษณ์ สอดคล้องกับเป้าหมายและกลุ่มเป้าหมายที่วางไว้ให้มากที่สุด

เมื่อกำหนดกระบวนการสาร (Defined process message) ที่ต้องการแล้ว ต่อจากนั้นคือการเขียนโครงการการผลิตรายการ/ข้อเสนอผลิตรายการ (Program proposal) เพื่อนำเสนอต่อสถานีโทรทัศน์หรือหัวหน้าฝ่ายรายการ การเขียนโครงการการผลิตรายการ/ข้อเสนอผลิตรายการนั้นเป็นงานที่มีความสำคัญมากเพราะความคิดต่างๆ ที่กระจัดกระจายในตอนต้นจะถูกกลั่นกรองและจัดเป็นระบบการคิดผ่านการเขียนเป็นโครงการการผลิตรายการ/ข้อเสนอผลิตรายการ (Program proposal) นั่นเอง ดังนั้นแม้ความคิดยอดเยี่ยมเพียงใด แต่หากเขียนโครงการการผลิตรายการ/ข้อเสนอผลิตรายการไม่ชัดเจน ไม่น่าสนใจ ไม่เป็นรูปธรรม และไม่เป็นระบบ ความคิดนั้นอาจไม่ได้รับการตอบรับจากสถานีโทรทัศน์ (Television stations) หรือกลุ่มผู้อุปถัมภ์รายการ (Sponsors) ได้ เพราะผู้พิจารณาสนับสนุนรายการส่วนใหญ่จะอ่านโครงการการผลิตรายการ/ข้อเสนอผลิตรายการที่ผู้ผลิตได้นำเสนอเข้ามาก่อน และหากสนใจจึงค่อยเรียกผู้ผลิตรายการนั้นๆ เข้ามาเสนอรายละเอียดต่างๆต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเขียนโครงการการผลิตรายการ/ข้อเสนอผลิตรายการ (Program proposal) ผู้เสนอควรใส่ข้อมูลจำเป็นๆ เพื่อให้โครงสร้างทางความคิดหลักๆ เกี่ยวกับรายการที่ต้องการผลิต อาทิ ชื่อรายการ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย ระยะเวลาการนำเสนอ รูปแบบการนำเสนอ วิธีการผลิต งบประมาณ ผลที่คาดว่าจะได้รับ และรายชื่อทีมงาน เป็นต้น ทั้งนี้การใส่รายละเอียดมากเกินไปหรือน้อยเกินไปไม่เป็นผลดีต่อการนำเสนอ เนื่องจากการเขียนรายละเอียดมากเกินไปจะทำให้ผู้พิจารณารายการและผู้สนับสนุนรายการเสียเวลาไปกับการอ่านเรื่องเล็กเรื่องน้อย แต่การเขียนน้อยเกินไปก็ทำให้ไม่เข้าใจในสิ่งที่ผู้ผลิตรายการต้องการ หลักการเขียนโครงการการผลิตรายการ/ข้อเสนอผลิตรายการจึงควรกระชับ ชัดเจน สาระสำคัญครบถ้วน เข้าใจง่ายและดึงดูดใจ

ภายหลังโครงการการผลิตรายการ/ข้อเสนอผลิตรายการได้รับการพิจารณาอนุมัติแล้ว ทีมผู้ผลิตรายการหลักจะต้องมาประชุมกันเพื่อร่วมกันออกแบบ (Design) องค์ประกอบต่างๆ ในรายการให้สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันกับเป้าหมายรายการที่วางไว้ รวมถึงการเขียนบทรายการ (Script) โดยในขั้นตอนนี้อาจมีการวาดหรือถ่ายภาพสตอรี่บอร์ด (Storyboard) ขึ้นมาเพื่อช่วยให้ทีมงานได้เห็นภาพที่ตรงกัน หลังจากนั้นทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นฝ่ายฉาก ฝ่ายอุปกรณ์ประกอบฉาก ฝ่ายกราฟิก ฝ่ายเสื้อผ้า ฝ่ายคัดเลือกผู้แสดง และอื่นๆ จะออกไปค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติม และนำข้อมูลที่ได้รับไปออกแบบงาน (Design) ของตน โดยสร้างเป็นภาพวาดหรือแบบจำลองหรือนำภาพถ่ายตัวอย่างที่ใกล้เคียงจากเว็บไซต์มานำเสนอกับหัวหน้าฝ่ายเพื่อพิจารณาเลือกแบบที่ดีที่สุด เมื่อตัดสินใจเลือกแล้วก็จะดำเนินการลงมือทำจริงต่อไป

กล่าวโดยย่อในขั้นตอนนี้เป็นการทำงานที่เน้นเรื่องการนำความคิดมาแปลงให้กลายเป็นแบบร่างทางความคิด (Blueprint) ที่สามารถสื่อสารเข้าใจกันได้ โดยมีการจัดทำเป็นโครงการการผลิตรายการ/ข้อเสนอผลิตรายการขึ้นมา หลังจากนั้นจึงนำมาออกแบบ (Design) ให้เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นการวาดสตอรี่บอร์ด การเขียนบทรายการ การคัดเลือกผู้แสดง การออกแบบฉาก อุปกรณ์ประกอบฉาก เสื้อผ้า และอื่นๆ โดยการดำเนินงานขั้นตอนนี้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับส่วนของการสร้างและการออกแบบสาร โดยใช้วิธีการค้นคว้าหาข้อมูลอย่างเต็มที่เพื่อพัฒนาตัวเนื้อหารายการให้มีความแข็งแกร่งทางความคิดให้ได้มากที่สุด

2) ขั้นตอนเตรียมงานก่อนการถ่ายทำ (Per-Production) เมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการทางความคิดในขั้นตอนพัฒนาความคิดจนได้เป็นโครงการการผลิตรายการ/ข้อเสนอผลิตรายการ (Program proposal) และบทรายการ (Script) แล้ว ขั้นตอนต่อไปก็คือการทำงานด้านการวางแผน (Planning) เกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรด้านการผลิตที่สำคัญๆ ได้แก่ คน (Man) เงิน (Money) เครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ (Material) สถานที่ (Place) และเวลา (Time) โดยก่อนลงมือถ่ายทำจริง ผู้ผลิตจะต้องวางแผนก่อนการถ่ายทำอย่างละเอียดรอบคอบ เพราะมิฉะนั้นแล้วปัญหาอื่นๆ จะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตามมาภายหลังมากมาย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องงบประมาณที่ใช้เกินกว่าที่กำหนด การเสียเวลารอคอย เนื่องจากติดต่อประสานงานไม่ดีพอ อุปกรณ์ถ่ายทำมีปัญหา และการใช้คนไม่เหมาะสมกับงาน เป็นต้น การวางแผนเตรียมงานและการป้องกันปัญหาล่วงหน้าจะช่วยทำให้การถ่ายทำเป็นไปอย่างราบรื่น ทีมงานสามารถใช้เวลาเหล่านั้นไปกับการสร้างสรรค์งานหรือเพิ่มเติมรายละเอียดของงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นได้

งานสำคัญในขั้นตอนนี้ ได้แก่ การจัดตารางเวลาการถ่ายทำ การวางงบประมาณ การสำรวจสถานที่ถ่ายทำ และการประสานงานนัดหมายบุคคลต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายทำไม่ว่าจะเป็น ทีมงาน นักแสดง เจ้าของสถานที่ถ่ายทำ และผู้ให้สัมภาษณ์ต่างๆ เอกสารสำคัญที่ต้องทำในขั้นตอนนี้ ได้แก่ ตารางเวลาการผลิตรายการ ใบงานนัดหมายการถ่ายทำ และหนังสือยินยอมและขออนุญาตถ่ายทำ เพื่อให้งานดำเนินไปได้อย่างราบรื่น ตารางเวลาการผลิตรายการ (Production scheduling) เป็น กระดานข้อมูลแสดงกำหนดช่วงวันเวลาที่ทีมงานจะออกกองถ่ายทำ ตัดต่อ ลงเสียง และส่งรายการ ออกอากาศ วันไหน ที่ไหน อย่างไร และใครรับผิดชอบ โดยเน้นหลักความประหยัด ประสิทธิภาพ และ ประสิทธิภาพในการทำงาน ตัวอย่างเช่น การจัดตารางเวลาการถ่ายทำจริง ผู้ผลิตรายการจะไม่ได้ถ่ายทำเรียงลำดับตามเนื้อหาในบทรายการ แต่เป็นการจัดลำดับการถ่ายทำใหม่โดยนำบทรายการมา ศึกษาอย่างละเอียดแล้วนำบทนั้นมาแยกออกแล้วจัดเป็นกลุ่มๆ (Breakdown script) โดยรวบฉาก เดียวกันมาถ่ายในวันเดียวกันเพื่อประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการถ่ายทำ หลังจากนั้นก็ประมาณ จำนวนวันถ่ายทำทั้งหมด พร้อมกำหนดวันถ่ายทำที่แน่นอนว่าวันๆนั้นต้องถ่ายทำอะไร ที่ไหน และใคร รับผิดชอบ รวมทั้งกำหนดช่วงวันเวลาในการตัดต่อ การตรวจเซ็นเซอร์รายการและส่งรายการให้ทัน ออกอากาศ

เอกสารต่อมา คือ ใบงานนัดหมายการถ่ายทำ (Call sheet) คือ เอกสารที่มีการระบุ ข้อมูล วัน เวลา สถานที่ บุคคลที่ติดต่อประสานงาน ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อที่ ชัดเจนพร้อมกับระบุว่าจะงานว่าคนใดที่ต้องออกกองถ่ายทำ ทำหน้าที่อะไร และอุปกรณ์ที่ต้องใช้มี อะไรบ้าง เป็นต้น หน้าที่หลักๆ ของใบงานนัดหมายการถ่ายทำนั้น คือการทำให้ทีมงานเข้าใจตรงกัน ว่าในวันนั้นๆถ่ายทำรายการอะไร ตอนไหน ออกอากาศเมื่อไร มีใครทำงาน ทำอะไร เวลาไหน ที่ไหน งบประมาณเท่าไร และติดต่อกันได้อย่างไร อย่างไรก็ตามแบบฟอร์มใบงานนัดหมายการถ่ายทำของ แต่ละแห่งมีความแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับบริบทการนำไปใช้งานของแต่ละบริษัทที่มีรูปแบบการ ทำงานที่แตกต่างกัน

สำหรับหนังสือยินยอมและขออนุญาตถ่ายทำต่างๆนั้นถือเป็นภาระงานสำคัญใน ขั้นตอนนี้เช่นกัน เนื่องจากการถ่ายทำรายการโทรทัศน์ส่วนใหญ่จำเป็นต้องติดต่อขอใช้สถานที่ถ่ายทำ ติดต่อขอข้อมูลและติดต่อผู้ให้สัมภาษณ์ในรายการ ซึ่งหลายครั้งผู้ติดต่อประสานงานกับฝ่ายจัดหา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานที่ถ่ายทำนั้นเป็นคนละคนกัน หรือเป็นการติดต่อประสานงานผ่านตัวกลาง เช่น การติดต่อสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงพยาบาลผ่านเลขานุการ เป็นต้น ปัญหาส่วนใหญ่ที่มักเกิดขึ้น คือเมื่อทีมงานผู้ผลิตได้ลงไปถึงพื้นที่จริง แต่กลับถูกปฏิเสธจากเจ้าหน้าที่ที่ไม่ได้รับทราบข้อมูลมาก่อนว่ามีการติดต่อระหว่างกันไว้ล่วงหน้าแล้ว เช่นเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยอาจไม่ยินยอมให้รถกองถ่ายทำเข้าไปสถานที่ถ่ายทำได้ เนื่องจากไม่ได้รับหนังสือแจ้งมา เป็นต้น การป้องกันปัญหาจากการติดต่อสื่อสารในลักษณะดังกล่าวจึงจำเป็นต้องมีเอกสารที่เป็นลายลักษณ์อักษรของทั้งสองฝ่าย เพื่อใช้ยืนยันว่าทางผู้ผลิตรายการได้ทำการติดต่อประสานงานไว้กับใคร และมีหนังสือยืนยันกลับมาของหน่วยงานนั้นๆ แสดงให้บุคคลต่างๆ สามารถดูได้ว่าทีมงานผู้ผลิตได้ขออนุญาตและได้รับอนุญาตจากผู้มีอำนาจหน้าที่ในองค์การนั้นๆ แล้ว หนังสืออนุญาตต่างๆ จึงเป็นเอกสารช่วยอำนวยความสะดวกให้กับทีมถ่ายทำอย่างมาก

กล่าวโดยย่อๆ ในขั้นตอนนี้เป็นการทำงานที่เน้นเรื่องการวางแผนเกี่ยวกับการบริหารจัดการพร้อมกับการประสานงานกับทุกฝ่าย ฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้งานดำเนินไปได้อย่างราบรื่น ประหยัด และมีประสิทธิภาพ งานส่วนใหญ่เป็นการจัดทำตารางงาน การประสานงาน และการนัดหมาย โดยจัดทำเป็นตารางเวลาการผลิตรายการ (Production scheduling) ใบงานนัดหมายการถ่ายทำ (Call sheet) และหนังสือยินยอมและขออนุญาตถ่ายทำต่างๆ (Permit documents)

3) ขั้นตอนลงมือถ่ายทำ (Production) ขั้นตอนถัดมาหลังจากการเตรียมวางแผนการถ่ายทำเสร็จเรียบร้อยแล้ว คือ ขั้นตอนลงมือถ่ายทำ (Production) กิจกรรมหลักๆ ของขั้นตอนนี้เมื่อทีมงานไปถึงกองถ่ายทำ คือการเตรียมงาน หน้านาน (Preparing) การซักซ้อม (Rehearsal) และการถ่ายทำจริง (Shooting)

เมื่อทีมงานแต่ละฝ่ายไปถึงสถานที่ถ่ายทำตามตารางนัดหมาย ต่างฝ่ายต่างต้องเตรียมความพร้อมในส่วนของตนเอง ก่อนถึงกำหนดเวลาการถ่ายทำจริงผู้กำกับและผู้ช่วยผู้กำกับรายการจะซักซ้อม (Rehearsal) คิวต่างๆ กับทีมงานไม่ว่าจะเป็นกล้อง ผู้แสดง ไฟ เสียง สวิตเซอร์ ช่างแต่งหน้า ช่างทำผม และคนทำเทคนิคพิเศษ เป็นต้น โดยการซักซ้อมแบ่งออกได้เป็นสองแบบ คือ การซักซ้อมหลังกล้อง และการซักซ้อมหน้ากล้อง การซักซ้อมหลังกล้องส่วนใหญ่เป็นการซักซ้อมบทพูด การตอบบท และการบอกลำดับการแสดง การซักซ้อมช่วงนี้มักทำในระหว่างการแต่งหน้าทำผม บริเวณใกล้ๆ สถานที่ถ่ายทำ เพื่อให้ผู้แสดงจำคิว หรือตอบบทกับผู้แสดงอื่นๆ ได้อย่างคล่องแคล่วก่อนการถ่ายทำจริง หลังจากนั้นเมื่อผู้กำกับรายการพร้อมถ่ายทำ ผู้แสดงต่างๆ จะไปแต่งชุดเพื่อเข้าฉาก โดยก่อนถ่ายทำจะมีการซักซ้อมหน้าฉากอีกครั้งเรียกว่า การซักซ้อมหน้ากล้อง การซักซ้อมครั้งนี้เป็นการซักซ้อมกับฉากจริงๆ ที่มีทั้งกล้อง ไฟ ไมโครโฟน และอื่นๆ ที่เหมือนการถ่ายทำจริง โดยผู้กำกับรายการจะเป็นผู้กำหนดว่าในขณะที่เดินกล้อง ผู้แสดงต้องพูดอะไร จังหวะไหน ตรงไหน อย่างไร เพื่อให้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ได้ภาพ แสง สีและเสียงออกมาสสมบูรณ์แบบ การกำหนดตำแหน่งและจังหวะการแสดงต่างๆของผู้แสดงให้สอดคล้องกับตำแหน่งของอุปกรณ์การถ่ายทำ เรียกว่า การกำหนดตำแหน่งการเคลื่อนที่หรือบล็อกกิ้ง (Blocking) ซึ่งการถ่ายทำรายการโทรทัศน์มีความสำคัญมาก เพราะการถ่ายทำรายการโทรทัศน์ จอโทรทัศน์จะเป็นตัวกำหนดการมองเห็นของผู้ชม มุมในการจับภาพและตำแหน่งจุดยืนของผู้แสดง ล้วนมีผลต่อการมองเห็นภาพ แสง สี และเสียงที่จะปรากฏสู่สายตาผู้ชม หลังการกำหนดตำแหน่งการเคลื่อนที่แล้ว ก่อนการถ่ายทำจริงจะมีการซักซ้อมเหมือนจริงอีกครั้ง ทุกฝ่ายทำงานเหมือนจริงเพียงแต่ไม่มีมีการบันทึกเทป โดยเป็นการซักซ้อมแบบต่อเนื่องไปจนจบ (Run through) หรืออาจเป็นการซักซ้อมแบบข้ามรายละเอียดเป็นช่วงๆตั้งแต่ต้นจนจบก็ได้ (Skipping run through) ข้อดีของการซักซ้อมแบบต่อเนื่องตั้งแต่ต้นจนจบ ก็คือ การมองเห็นข้อบกพร่องก่อนการถ่ายทำ จะได้แก้ไขก่อนลงมือถ่ายทำจริง แต่ข้อเสีย คือ เสียเวลา ดังนั้นส่วนใหญ่ถ้าเป็นรายการที่ต้องออกอากาศเป็นประจำอยู่แล้ว และคิดต่างๆ ไม่แตกต่างจากเดิมมากนัก ผู้ผลิตรายการมักใช้การซักซ้อมแบบข้ามเป็นช่วงๆโดยเลือกเฉพาะส่วนที่ไม่คุ้นเคยมาซักซ้อมทำความเข้าใจกัน ทำให้ช่วยประหยัดเวลาได้มากขึ้น

เมื่อซักซ้อมเรียบร้อย และพร้อมถ่ายทำ ทุกฝ่ายจะเข้าประจำที่เพื่อทำหน้าที่ของตนเองทันทีที่ผู้กำกับรายการนับถอยหลัง 5 4 3 2การถ่ายทำจริง (Shooting) ก็ถือว่าได้เริ่มต้นขึ้นทุกอย่างในขั้นตอนนี้ต้องดำเนินไปให้ใกล้เคียงกับการซ้อมจริงทุกอย่าง หากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ได้ทำตามที่ตั้งกลงกันไว้ในตอนซักซ้อมหรือเกิดเหตุการณ์ไม่คาดฝันขึ้นถือว่าเป็นการผิดคิว ผู้กำกับรายการอาจสั่งคัต (Cut) เพื่อเริ่มถ่ายทำใหม่ หรืออาจปล่อยให้ถ่ายทำต่อไปโดยใช้วิธีการแก้ปัญหาตามสถานการณ์ก็ได้

หลังถ่ายทำเสร็จเรียบร้อยหรือ “ปิดกอง” ในแต่ละวัน แต่ละฝ่ายต้องทำหน้าที่ในการจัดเก็บอุปกรณ์เครื่องมือและเอกสารต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาพและเสียงต้นฉบับที่บันทึกมาได้ (Mastertapes/Files) ซึ่งจะต้องถูกนำไปใช้ในขั้นตอนต่อไป คือ การตัดต่อ (Editing) เราอาจกล่าวได้ว่าโดยย่อๆว่า ในขั้นตอนนี้เป็น การนำความคิดมาลงมือปฏิบัติให้เกิดภาพและเสียงขึ้นมาจริงๆงานส่วนใหญ่เป็นการซักซ้อมและลงมือถ่ายทำให้เป็นไปตามความคิดที่วางไว้จากขั้นตอนแรก และปฏิบัติตามให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ในขั้นตอนที่สอง

4) ขั้นตอนหลังการถ่ายทำ (Post-Production) สำหรับรายการประเภทบันทึกรายการไว้ล่วงหน้า (Non-live program) ภาพและเสียงต้นฉบับที่ได้จากการถ่ายทำจะเข้าสู่ขั้นตอนการตัดต่อและลงเสียง ซึ่งมีความสำคัญไม่แพ้ขั้นตอนอื่นๆ เพราะแม้ว่าจะถ่ายมาดีเพียงใด แต่หากการตัดต่อและลงเสียงไม่ดี รายการก็จะขาดความสมบูรณ์และไม่น่าสนใจ ขั้นตอนนี้จึงต้องพิถีพิถันทั้งด้านเทคนิคและศิลปะเพื่อให้รายการออกมามีคุณภาพดีที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นตอนนี้เริ่มต้นขึ้นภายหลังจากได้ภาพและเสียงต้นฉบับจากการถ่ายทำมาแล้ว โดยผู้
มีหน้าที่รับผิดชอบจะต้องจดหมายเลขลำดับภาพที่ถ่ายทำมาด้วยเลขรหัส หรือหมายเลขคลิปที่ถ่ายทำ
ตั้งแต่ต้นจนจบในเอกสารที่เรียกว่า ใบจดคิว (Log sheet) ซึ่งจะช่วยให้ทราบได้ว่าภาพใดอยู่ตรงจุดใด
เพื่อให้ง่ายต่อการค้นหา เมื่อจดยรายละเอียดลำดับภาพเรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการนำภาพที่
ถ่ายทำมาได้เข้าสู่กระบวนการตัดต่อ (editing) โดยระบบการตัดต่อในปัจจุบันมีสองระบบ คือ ระบบ
ลิเนียร์ (Linear system) กับ ระบบน็อนลิเนียร์ (Non-linear System)

การตัดต่อระบบลิเนียร์เป็นการตัดต่อโดยใช้เทป โดยมีเครื่องตัดต่อเครื่องหนึ่งเป็นตัว
เล่นเทป (Player) อีกเครื่องหนึ่งเป็นเครื่องบันทึกเทปตัดต่อ (Recorder) ข้อเสียของการตัดต่อระบบ
นี้คือคุณภาพของภาพและเสียงของเทปที่ได้จากการตัดต่อจะด้อย (Drop) กว่าต้นฉบับ (Master
tape) ขณะที่การตัดต่อระบบน็อนลิเนียร์ ซึ่งเป็นที่นิยมกันมากในปัจจุบัน เป็นการตัดต่อด้วยระบบ
คอมพิวเตอร์ โดยนำภาพและเสียงที่บันทึกได้นำใส่เข้าไปในเครื่องตัดต่อคอมพิวเตอร์ แล้วทำการตัด
ต่อภายในเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีโปรแกรมตัดต่อ คนตัดต่อจะตัดต่อบน Time line สลับภาพและ
เสียงไปมาได้โดยไม่ต้องเริ่มร้อยเรียงภาพใหม่เหมือนการตัดต่อในระบบเทปหรือระบบลิเนียร์ คุณภาพ
ของภาพและเสียงที่ตัดต่อเสร็จแล้วในระบบน็อนลิเนียร์จะไม่แตกต่างจากภาพต้นฉบับ โดยปกติการ
ตัดต่อมีอยู่ 2 ช่วงด้วยกัน ช่วงแรก คือการตัดต่อแบบ Off line เป็นการตัดต่อที่ไม่เน้นเทคนิคและ
คุณภาพแค่ตัดเพื่อดูความต่อเนื่อง ความยาวในแต่ละ Shot ให้ตรงกับเนื้อหาตามบทเท่านั้น และช่วง
ที่สอง คือการตัดต่อแบบ On line เป็นการตัดต่อที่นำข้อมูลรายละเอียดจากการตัดต่อแบบ Off line
มาจัดทำใส่เทคนิคพิเศษ เช่น การซ้อนตัวอักษร การซ้อนภาพ การบิดภาพ การบันทึกเสียงบรรยาย
เสียงประกอบ เสียงดนตรี การทำเครดิตและไตเติ้ล โดยเน้นคุณภาพที่สมบูรณ์และถูกต้องก่อน
นำไปใช้งานจริง ภาระงานสำคัญอีกอย่างในขั้นตอนนี้ คือ การทำประชาสัมพันธ์และส่งเสริมรายการ
(Publicity and Promotion) งานดังกล่าวขึ้นอยู่กับว่าผู้ผลิตต้องการประชาสัมพันธ์และส่งเสริม
รายการที่ผลิตหรือไม่ หากเป็นตอนที่มีความพิเศษและต้องการให้ผู้ชมติดตามชม ผู้ผลิตรายการ
สามารถใช้วิธีการประชาสัมพันธ์และการส่งเสริมรายการได้หลากหลายวิธี เช่น การส่งข่าว
ประชาสัมพันธ์ไปลงตามหนังสือพิมพ์คอลัมน์บันเทิงต่างๆ การตัดต่อตัวอย่างรายการต่าง การตัดต่อ
ตัวอย่างรายการ (Promo) เพื่อนำไปโฆษณาออกอากาศ ก่อนถึงวันจริง และการขึ้นตัวอักษรวิ่งใน
รายการอื่นๆ ของสถานีโทรทัศน์ เป็นต้น โดยวิธีการประชาสัมพันธ์และข้อความประชาสัมพันธ์ต้อง
สร้างความดึงดูดใจให้ผู้ชมหันมาติดตามชมรายการหรือรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องเกี่ยวกับรายการ
หน้าที่ต่างๆ เหล่านี้ทีมงานจำเป็นต้องเตรียมการไว้ล่วงหน้าโดยให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนก่อนถึงวัน
ออกอากาศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5) ขั้นตอนประเมินผล (Evaluation) การประเมินงานเป็นการวัดประสิทธิผล ประสิทธิภาพ และความประหยัดในการใช้ทรัพยากรต่างๆ ว่ามีความคุ้มค่า และถูกต้องมากน้อยเพียงใด อะไรคือปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน ซึ่งสามารถตรวจสอบได้จากเอกสารการทำงาน และการจัดประชุมทีมงาน ดังนั้นหลังการส่งงานทุกอย่างเรียบร้อยแล้ว โปรดิวเซอร์ควรเก็บรวบรวมเอกสารที่จัดทำขึ้นในขั้นตอนต่างๆ อย่างเป็นระบบทุกครั้ง เพื่อให้ง่ายต่อการสืบค้นข้อมูล สำหรับการประเมินงาน การตรวจสอบข้อมูลย้อนหลัง รวมถึงการใช้เป็นแนวทางในการทำงานครั้งต่อไป ไม่ว่าจะเป็นใบงานนัดหมายการถ่ายทำ ตารางนัดหมาย ตารางเวลาการทำงาน บัญชีค่าใช้จ่ายต่างๆ หนังสือยินยอมและขออนุญาตถ่ายทำรายการ บทรายการ ใบจดคิวภาพ รายชื่อเพื่อร่วมรายการ ใบยืมคืนอุปกรณ์ การทำจดหมายขอบคุณ และอื่นๆ โดยอาจจัดเก็บในแฟ้มเอกสาร หรือลงในไฟล์คอมพิวเตอร์ก็ได้

นอกจากนี้ หลังรายการออกอากาศไปแล้ว ทางฝ่ายผู้ผลิตรายการจำเป็นต้องประเมินผลงานด้วยว่ารายการที่ออกอากาศไปนั้นประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด โดยสามารถดูได้ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ข้อมูลในเชิงปริมาณได้แก่ การดูตัวเลขจากผลวัดความนิยมของผู้ชมรายการ (Rating) ส่วนข้อมูลในเชิงคุณภาพสามารถวัดได้จากวัตถุประสงค์รายการที่วางไว้เทียบกับผลลัพธ์ที่ออกมา หรืออาจฟังคำติชมต่างๆ ของผู้ชมและนักวิจารณ์ตามสื่อต่างๆ ก็ได้ โดยข้อมูลที่ได้รับมาจะถูกนำไปวิเคราะห์หาจุดอ่อน จุดแข็ง เพื่อพัฒนารายการในตอนต่อไป

โดยสรุป กระบวนการผลิตรายการโทรทัศน์ (Processes of Production) แบ่งออกได้เป็น 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนพัฒนาความคิด (Developing of Production) ขั้นตอนเตรียมงานก่อนการถ่ายทำ (Pre-Production) ขั้นตอนลงมือถ่ายทำ (Production) ขั้นตอนที่เป็นรากฐานสำคัญที่สุดในการผลิตรายการโทรทัศน์ คือ ขั้นตอนพัฒนาความคิด ซึ่งในขั้นตอนนี้ความคิดที่ถูกพัฒนาแล้วจะถูกเขียนเสนอเป็นโครงการการผลิตรายการ/ข้อเสนอผลิตรายการ (Program proposal) และหากโครงการผลิตรายการ/ข้อเสนอผลิตรายการได้รับการพิจารณาสนับสนุนจากสถานีโทรทัศน์และผู้อุปถัมภ์รายการแล้ว ผู้ผลิตรายการก็จะนำโครงการดังกล่าวไปผลิตเป็นรายการจริงๆ ต่อไปตามขั้นตอนต่างๆ

อย่างไรก็ดี ในห้าขั้นตอนที่กล่าวมาข้างต้นนั้นไม่ได้มีความหมายว่ากระบวนการการผลิตรายการโทรทัศน์จริงๆ นั้นสามารถทับซ้อนเหลื่อมกันได้ หรือแม้แต่ข้ามขั้นไปมา โดยไม่จำเป็นต้องรอให้งานขั้นตอนหนึ่งเสร็จ แล้วจึงค่อยเข้าสู่อีกขั้นตอนหนึ่ง หรือเมื่อเสร็จสิ้นงานขั้นตอนหนึ่งไปแล้วก็ได้หมายความว่า จะย้อนกลับมาทำงานในขั้นตอนที่ผ่านมาแล้วอีกไม่ได้ เช่น เมื่อเขียนบทรายการเสร็จแล้ว บทรายการอาจถูกปรับแก้ได้ทั้งในขั้นตอนเตรียมงานก่อนการถ่ายทำ ขั้นตอนลงมือถ่ายทำ และแม้กระทั่งในขั้นตอนการตัดต่อ นอกจากนี้ลักษณะการทำงานของรายการแต่ละประเภทที่มีความเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แตกต่างกันยังส่งผลต่อการใช้เวลาในการทำงานในการทำงานแต่ละขั้นตอนมากน้อยต่างกันด้วย เช่น รายการละครโทรทัศน์อาจใช้เวลาในการเตรียมงานก่อนการถ่ายทำค่อนข้างนานกว่าการถ่ายทำรายการสารคดี แต่เมื่อถึงขั้นตอนการตัดต่อรายการละครกลับใช้เวลาไม่มากนัก เนื่องจากการถ่ายทำละครได้ใช้เครื่องสวิตเซอร์ในการตัดสลับภาพจากกล้องต่างๆ ไว้เรียบร้อยแล้ว ซึ่งแตกต่างจากรายการสารคดีที่มักถ่ายทำด้วยกล้องตัวเดียว (EFP) หลังการถ่ายทำเสร็จจึงต้องใช้เวลาในการตัดต่อมากกว่า เป็นต้น ดังนั้นกระบวนการผลิตรายการโทรทัศน์จึงมีความยืดหยุ่นพอสมควร ผู้ผลิตรายการโทรทัศน์จึงจำเป็นต้องใช้ปฏิภาณไหวพริบในการพลิกแพลงการทำงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์และลักษณะรายการที่ตนผลิต

2.4 รายการเรียลลิตี (Reality Show)

สมสุข หินวิมาน และคณะ (2557) กล่าวว่า รายการเรียลลิตี (Reality Show) คือ รูปแบบรายการที่ใช้ความเป็นปวงชน (Ordinary people) เพื่อแสดงความสมจริง รายการเรียลลิตีมีเอกลักษณ์ที่ต่างจากรายการประเภทอื่นๆ เนื่องจากเปลือ “ ภาพมายา ” หรือ “ การเป็นสิ่งประกอบสร้าง ” ออกจากความรู้สึกนึกคิดของผู้ชม รายการเรียลลิตีได้สร้างให้ผู้ชมรู้สึกเชื่อได้ว่าเหตุการณ์นั้นได้เกิดขึ้นจริง หรือสามารถเกิดขึ้นจริงในชีวิตของใครก็ได้ เนื่องจากภาพที่เห็นผ่านจอตรงหน้า เช่น ผู้คนสถานที่ บรรยากาศต่างๆ ล้วนเป็นสิ่งที่เห็นอยู่รอบๆ ตัวในชีวิตประจำวัน

2.4.1 ประเภทของรายการเรียลลิตี แบ่งได้เป็น 12 ประเภท ดังนี้

1) รายการเรียลลิตีประเภทกึ่งสารคดี จะมีลักษณะนำเสนอชีวิตส่วนต่างๆ ไม่มีบทพูด ไม่ใช่ลักษณะของเกมส์ ตัวอย่างรายการดังเช่น MTV's Laguna Beach: The Real Housewives of Orange County

2) รายการเรียลลิตีประเภทอยู่ในสภาพแวดล้อมพิเศษ จะมีลักษณะการสร้างสภาพแวดล้อมพิเศษให้คนมาอยู่ในสภาพแวดล้อมแบบนั้นด้วยกัน เช่น Temptation Island, The Real World และ Solitary

3) รายการเรียลลิตีของดารา คนดัง จะเผยชีวิตของดาราดัง ชีวิตประจำวันต่างๆ เช่น The Osbournes (ครอบครัวออสบอร์น), Keeping Up With The Kardashian (ครอบครัวคาร์เดเชียน) ในที่นี้รวมถึงลักษณะรายการที่อยู่ในสภาพแวดล้อมเฉพาะ เช่น โฮโซบ้านนอก, ด้ายใจ (เป็นรายการ Reality Variety ซึ่งมีครอบครัวหนึ่งมาขอเล่น Reality โดยการพาคุณแม่ของบ้านไปพักร้อนแล้วคุณพ่อและคุณลูกต้องอยู่กับเอง) เป็นต้น

4) รายการเรียลลิตีของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน จะเผยลักษณะการทำงานต่างๆ ของผู้เชี่ยวชาญในด้านต่างๆ เช่น COPS และ The Restaurant เป็นต้น

5) รายการเรียลลิตีเกมโชว์ เป็นการแข่งขันเพื่อชิงรางวัล โดยมีโจทย์ต่างๆ ตามคอนเซ็ปต์ของรายการ เช่น บิ๊ก บราเธอร์, เซอร์ไวเวออร์, อเมริกันไอดอล, อัจฉริยะข้ามคืน เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนูญาติเห็นไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 6) รายการเรียลลิตีประเภทหางาน ให้รางวัลเป็นงานที่ผู้เข้าแข่งขันต้องการ เช่น The Apprentice, Hell's Kitchen เป็นต้น
- 7) รายการเรียลลิตีประเภทกีฬา นำส่วนประกอบกีฬามาเป็นคอนเซ็ปต์หลัก เช่น The Contender
- 8) รายการเรียลลิตีประเภทปรับปรุงตัวเอง/แปลงโฉม มีเป้าหมายเพื่อปรับปรุงตัวเอง เช่นการผ่าตัด การลดน้ำหนัก ให้ตัวเองดีขึ้น เช่น Extreme Makeover, Queer Eye For The Straight Guy, The Biggest Loser และ Celebrity Fit Club เป็นต้น
- 9) รายการเรียลลิตีประเภทนัดบอด จะนำผู้เข้าแข่งขันที่ไม่รู้จักกัน มานัดบอด ตามเงื่อนไขต่างๆ รายการประเภทนี้ได้รับความนิยมอย่างมากในช่องเอ็มทีวี เช่น Dis-missed Wanna Comein และ พรหมลิขิต บทที่ 1 (รายการนี้ก่อนตอนจบจะออกอากาศได้ถูกทางช่องแบนเพราะมีเนื้อหาไม่เหมาะสมแก่เด็กและเยาวชน)
- 10) รายการเรียลลิตีประเภททอล์คโชว์ อาจจะเป็นส่วนหนึ่งของรายการ โดยนำผู้ร่วมรายการมาสัมภาษณ์ เช่น The Jerry Springer Show
- 11) รายการเรียลลิตีประเภทซ่อนกล้อง (Hidden Camera) จะซ่อนกล้องไม่ให้ผู้ร่วมรายการรู้ตัว โดยอาจสร้างสถานการณ์ต่างๆ เช่น Candid Camera หรือ อาจจะมีถึง MTV Punk'd
- 12) รายการเรียลลิตีประเภทค้นหาตัวจริง จะมีผู้เข้าแข่งขัน 1 คน และที่เหลือจะมีนักแสดงที่คัดเลือกมา ให้ผู้เข้าแข่งขันได้ใช้ชีวิตกับคนเหล่านั้นและหาตัวจริงตามลักษณะคอนเซ็ปต์รายการ ตัวอย่างเช่น Boy Meets Boy และ Joe Millionaire เป็นต้น

2.5 รายการชาวนาคูใหม่

2.5.1 ข้อมูลเบื้องต้นของรายการชานาคูใหม่

รายการชานาคูใหม่ เป็นรายการเรียลลิตี (Reality) ประเภทหนึ่ง ซึ่งเป็นรายการเรียลลิตีของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านในเรื่องการเกษตร ที่มีคนต้นแบบเป็นเกษตรกรหรือชานามีอาชีพในการมาบอกเล่าแนวทาง แนวคิดและวิธีการที่ทำการปฏิบัติ ในการทำการเกษตรตั้งแต่การเตรียมการเพาะปลูก การดูแลรักษา การเก็บเกี่ยวจนถึงการทำการตลาด ครบทุกกระบวนการในการนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง

2.5.2 ประวัติรายการ

“ชานาคูใหม่” เริ่มต้นเมื่อ 1 เมษายน 2014 ผลิตรายการโดยบริษัท เค กรุ๊ป ซัคเซส จำกัด โดยอยากเป็นส่วนหนึ่งที่ยอยากจะทำให้ชานาไทยส่วนใหญ่ที่ทำมาแล้วมีแต่หนี้สิน หมดหนี้หมดสิน และมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีในแบบพึ่งพาตนเองได้ อยากเห็นชานาไทยมีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น จากประสบการณ์การทำงานที่คลุกคลีกับชานามากกว่า 10 ปี ตั้งแต่วันแรกที่เจอพี่น้องชานาส่วนใหญ่บอกว่าต้นทุนในการทำนาสูง ทำนาได้มากแค่ไหนก็ยังเป็นหนี้จนถึงทุกวันนี้ จนเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลายเป็นวัฏจักรของชาวนาส่วนใหญ่ แต่ก็ยังมีชาวนาอีกกลุ่มหนึ่งที่ทำนาแล้วไม่เป็นหนี้ ทำนาแล้วมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี จึงทำให้เราได้เห็นถึงสิ่งที่เกิดความแตกต่างของชาวนา 2 กลุ่มนี้ คือ “แนวคิด” และ “วิธีการ” เราจึงต้องการทำให้เห็นว่าหากชาวนาทุกคนต้องการที่จะพึ่งพาตนเองและมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นนั้น ชาวนาต้องมีการปรับตัวโดยการเป็น “ชาวนายุคใหม่” ที่ทำนาแบบมีแนวคิดและวิธีการที่ถูกต้องและเหมาะสม

“รายการชาวนายุคใหม่” ออกอากาศเป็นครั้งแรกวันพุธที่ 19 สิงหาคม 2558 ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 เวลา 17.00-17.25 น.

2.6 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการผลิตพริก

วีระ ภาคอุทัย (2553) ประเทศไทยมีระบบการปลูกพริกหลักๆ อยู่ 2 ระบบ ดังนี้

1) พริกไร่หรือพริกฤดูฝน เพราะปลูกโดยอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก ซึ่งคาดว่าเนื้อที่เพาะปลูกประมาณร้อยละ 80 ของพื้นที่ปลูกพริกทั้งหมด หรือประมาณ 379,774 ไร่ ผลผลิตประมาณ 600-25,000 กิโลกรัม/ไร่ ทั้งนี้แล้วแต่เป็นพริกพันธุ์อะไร เช่น พริกยักษ์หรือพริกหวาน พริกชี้ฟ้า ผลผลิตต่อไร่ประมาณ 2,000-25,000 กิโลกรัม ถ้าเป็นพริกชี้ฟ้าใหญ่ประมาณ 600 กิโลกรัม หรือพริกชี้ฟ้าผลเล็กประมาณ 500 กิโลกรัมต่อไร่ จะเห็นว่าผลผลิตนั้นต่ำและไม่แน่นอน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับช่วงเวลาที่ฝนตก ถ้าฝนตกต้องตามฤดูกาล ช่วงเก็บเกี่ยวก็จะยาวประมาณ 3 เดือน ผลผลิตต่อไร่ก็จะสูง แต่ถ้าสภาพภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงอบอ้าวหรือมีหมอกลงจัดโรคพริกก็จะระบาดง่าย พริกเป็นพืชที่ต้องการการดูแลที่ดี โดยเฉพาะระบบป้องกัน กล่าวคือ ถ้ามีการเตรียมดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ ระบายน้ำดี ใช้เมล็ดพันธุ์ที่ดี ปลอดโรค ปัญหาการเกิดโรคและต่างๆ ก็จะน้อย

2) พริกฤดูแล้ง หรือ พริกหลังนา ส่วนมากปลูกพริกหลังจากการเก็บเกี่ยวข้าว พื้นที่เพาะปลูกประมาณร้อยละ 20 ของพื้นที่ปลูกพริกทั้งหมด พริกที่ปลูกได้แก่ พริกจินดา พริกหัวเรือ พริกซูปเปอร์ฮอท หรือพันธุ์พริกลูกผสม ผลผลิตต่อไร่ประมาณ 1,000 - 2,000 กิโลกรัม ส่วนมากปลูกในเขตพื้นที่ชลประทาน หรือสูบน้ำจากแหล่งน้ำต่างๆ เช่น ลำห้วย สระ หรือแม้กระทั่งสูบน้ำบาดาล ตามแต่สภาพพื้นที่ที่เหมาะสม โดยสภาพธรรมชาติของพริกเป็นพืชที่ทนแล้ง แต่ขาดน้ำนานไม่ได้ ไม่ต้องการน้ำจนท่วมขัง แต่ต้องการน้ำสม่ำเสมอ เช่น 3-5 วันต่อครั้ง เพาะกล้า 1 เดือน ระยะเวลาปลูก 3 เดือน หลังจากนั้นก็เริ่มเก็บผลผลิตได้ พริกจะออกดอกตั้งแต่จ๋ามแรกหรือพริกจ๋าม จะเป็นผลขนาดใหญ่ แล้วกึ่งพริกจะแตกจ๋ามออกไปออกเป็น 2 กิ่ง ดอกพริกก็จะออกที่จ๋ามที่ 2 จ๋ามที่ 3 ต่อไป หลังจากนั้นจะออกดอกตามซอกใบ ต้นหนึ่งผลผลิตประมาณ 0.3 - 0.5 กิโลกรัม ถ้าฝนไม่ตกหรือเกษตรกรไม่รดน้ำพริกปัญหาต่างๆ ก็จะตามมา เพลี้ยไฟระบาด ใบพริกม้วนขึ้น ต้นชะงักการเจริญเติบโต หลังจากนั้นไวรัสก็จะตามมา ใบเริ่มต่าง หงิก เมื่อออกผลถ้าเป็นพริกเขียว โรคกุ้งแห้งก็

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะระบอบ หรือผลเป็นรอยยุบแล้วผลเหี่ยว ดังนั้นถ้าจะปลูกพริกหรือผลิตพริกให้ได้ผลผลิตสูง คุณภาพดี เกษตรกรต้องขยัน พื้นที่ปลูกไม่มากการดูแลทั่วถึงมีการให้ปุ๋ยหลัก คือ ปุ๋ยเคมี และปุ๋ยรอง เช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และน้ำหมักชีวภาพต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ ระบบการควบคุมโรคและแมลงต่างๆ มีการวางแผนล่วงหน้าในการเตรียมปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก สารชีวภาพต่างๆ การทำน้ำหมักชีวภาพทั้งสูตรพืชและสูตรสัตว์

2.6.1 การปลูก

1) การเตรียมเมล็ดพันธุ์ เมล็ดพริก 1 กรัม จะมีปริมาณ 230-260 เมล็ด ในพื้นที่ปลูก 1 ไร่ จะใช้เมล็ดพันธุ์เพื่อเพาะกล้าประมาณ 100 กรัม หรือ 1 ชีด ซึ่งเมื่อนำไปเพาะแล้วจะได้ต้นกล้าประมาณ 5,000 ต้น ขึ้นอยู่กับเปอร์เซ็นต์ความงอกของเมล็ด ในพื้นที่ปลูก 1 ไร่ จะใช้ต้นกล้าประมาณ 3,200-3,500 ต้น

ก่อนปลูกพืชควรเลือกพันธุ์พริกที่จะปลูกให้ตรงความต้องการของตลาด และมีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม เมล็ดพันธุ์ที่นำมาเพาะควรมีเปอร์เซ็นต์ความงอกสูงและมีลักษณะตรงตามพันธุ์ เช่น ถ้าเป็นพริกพันธุ์ห้วยสีทน 1 ควรมีผลแดงสม่ำเสมอ ขนาดของผลยาวประมาณ 5-10 เซนติเมตร มีรสเผ็ด เนื้อบางตากแห้งง่าย เป็นต้น หากมีพริกพันธุ์อื่นปนมาต้องคัดทิ้ง เมื่อเลือกพันธุ์ได้แล้วก่อนนำเมล็ดไปหว่านควรเลือกเมล็ดพันธุ์ที่ไม่สมบูรณ์และเป็นโรคออก โดยนำเมล็ดพันธุ์แช่น้ำสะอาด เมล็ดพันธุ์ที่เสียจะลอยน้ำให้คัดทิ้งจากนั้นนำเมล็ดพันธุ์มาแช่น้ำทิ้งไว้ 1 คืน หรือนำไปแช่สารละลายป้องกันกำจัดเชื้อรารอบผิวเมล็ดพริก เช่น โซเดียมไฮโปคลอไรต์ หรือเบนเลท ความเข้มข้นประมาณ 5-10 เปอร์เซ็นต์ เป็นเวลาประมาณ 15-20 นาทีจากนั้นนำไปล้างผ่านน้ำไหลอย่างน้อย 30 นาที แล้วนำไปคลุมด้วยผ้าในที่ร่มอีก 2-3 วัน หรือจนกระทั่งมีตุ่มรากสีขาวเล็กๆงอกออกมาเพียงเล็กน้อยจึงนำไปหว่านเพียงเล็กน้อยจึงนำไปหว่านในแปลงเพาะหรือกระบะเพาะ

2) การเพาะกล้า ในการปลูกพริกมีวิธีการปลูกได้หลายวิธีด้วยกัน เช่น การหว่าน การหยอดเมล็ดโดยตรง แต่วิธีการปลูกโดยการเพาะกล้าแล้วย้ายปลูกเป็นวิธีที่นิยม เพราะได้ต้นกล้าที่แข็งแรง และใช้เมล็ดพันธุ์น้อยกว่าวิธีอื่นสามารถลดต้นทุนค่าเมล็ดพันธุ์และการดูแลรักษาได้มาก การเพาะเมล็ดพันธุ์ต้นกล้าก่อนนำไปปลูกนี้ยังเป็นการกระตุ้นการงอกให้เร็วขึ้น และมีความสม่ำเสมอมากขึ้น วิธีการเพาะนั้นอาจเพาะลงในแปลงหรือในกระบะเพาะก็ได้มี 3 วิธี คือ

2.1) กระบะเพาะ นิยมใช้ในกรณีที่ต้องการต้นกล้าจำนวนไม่มากนักการเพาะกล้าโดยวิธีนี้มีข้อดี คือ ใช้ดินจำนวนน้อย สามารถนำดินมาอบฆ่าเชื้อโรคก่อนทำการเพาะ ตากดินที่จะใช้เพาะประมาณ 3-4 อาทิตย์หรือเลือกดินที่ปราศจากโรคมานเป็นส่วนผสมโดยสังเกตว่าดินนั้นปลูกพืชแล้วพืชไม่เคยเป็นโรคมามาก่อน

กระบะที่ใช้เพาะเมล็ดควรมีขนาดประมาณ 45 x 60 เซนติเมตร(หรือภาชนะที่พอหาได้)ลึกไม่เกิน 10 เซนติเมตร มีรูระบายน้ำได้ ใส่น้ำที่ร้อนแล้วประมาณ 3 ส่วน ปุ๋ยคอก 1 ส่วน ทรายหรือกลบ 1 ส่วน คลุกเคล้าให้เข้ากัน ปรับผิวหน้าดินให้เรียบร้อย แล้วโรยเมล็ดเป็นแถว โดยการ ใช้ไม้ทาบเป็นร่องเล็ก ระยะห่างระหว่างแถวประมาณ 5-7 เซนติเมตร แล้วกลบเมล็ดด้วยกลบหรือ ทรายบางๆ รดน้ำให้ชุ่มและใช้สารเคมีป้องกันกำจัดแมลงผสมน้ำรดอีกทีหนึ่ง เพื่อป้องกันมดคาบ เมล็ดไปกิน เมื่อเมล็ดเริ่มงอกให้ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อรารดเบาๆ เมื่อดันกล้าอายุได้ 15 วัน หรือ มีใบจริง 2 ใบ ให้ย้ายกล้าลงถาดพลาสติกขนาด 4x6 นิ้วจนกระทั่งกล้าสูงประมาณ 30 เซนติเมตร หรือ มีอายุ 30-40 วัน จึงทำการย้ายกล้าลงแปลงปลูก โดยใช้มีดกรีดถาดให้ขาดเพื่อไม่ให้กระทบกระเทือน

2.2) ภาตเพาะกล้า เป็นวิธีเพาะกล้าที่สะดวกและพัฒนาจากวิธีการเพาะใน กระบะเพาะ ภาตเพาะจะมีหลายขนาด เช่น 72 หลุม 104 หลุม เป็นต้น ขึ้นกับความต้องการของผู้ เพาะ โดยนำดินสำหรับเพาะกล้าใส่ในภาตหลุมให้เต็มพอดี เพาะกล้าหลุมละ 1 เมล็ด แล้วโรยดินกลบ บางๆ เมื่อดันกล้ามีอายุได้ประมาณ 30 วัน จึงทำการย้ายปลูกลงแปลง โดยใช้มือบีบด้านล่างสุดของ ภาตหลุม ดันกล้าจะออกมาพร้อมดินปลูกทำให้ต้นกล้าพริกไม่ได้รับความกระทบกระเทือนมากนัก

2.3) แปลงเพาะ นิยมใช้ในกรณีที่ต้องการต้นกล้าจำนวนมาก การเตรียมดิน สำหรับแปลงเพาะกล้า พื้นที่เพาะกล้าควรเป็นพื้นที่ที่ไม่เคยปลูกยาสูบ มะเขือ มะเขือเทศ มาก่อน และแปลงเพาะกล้าควรเป็นดินร่วนซุยระบายน้ำได้ดีถ้าแปลงเพาะกล้าเป็นดินทรายควรใส่ปูนขาวก่อน เตรียมแปลง ถ้าเป็นดินทรายที่ดอนและไม่เคยปลูกพืชมาก่อนอาจมีปัญหาเรื่องไส้เดือนฝอยซึ่งทำให้เกิดโรครากปม ดังนั้นควรตรวจดูให้แน่ใจเสียก่อนหากมีปัญหาดังกล่าวไม่ควรใช้พื้นที่บริเวณนั้นเป็น แปลงเพาะ

แปลงเพาะกล้าพริกควรกว้างประมาณ 1 เมตร ส่วนความยาวตามความ เหมาะสม ควรขุดหรือไถดินให้ลึกประมาณ 15 เซนติเมตร ใส่ปูนขาวประมาณ 125 กรัมต่อตาราง เมตร คลุกเคล้าให้เข้ากัน พรนย่อยผิวหน้าดินให้ละเอียด เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินในแปลง เพาะกล้าควรใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 ในอัตรา 400-500 กรัมต่อเนื้อที่ 5 ตารางเมตร แล้วพรนกลบลง ในดิน กลี่ยหน้าดินให้เรียบพร้อมที่จะนำเมล็ดมาเพาะ

การหว่านเมล็ดพันธุ์ การนำเมล็ดไปหว่านในแปลงหรือกระบะเพาะ โดยหว่าน ให้เมล็ดกระจายทั่วแปลงเพาะที่เตรียมไว้ แล้วหว่านกลบด้วยปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมักที่สลายตัวดีแล้วหรือ ดินผสมละเอียด หรือโรยเมล็ดเป็นแถวตามขวางห่างกันประมาณแถวละ 15 เซนติเมตร ร่องลึก ประมาณ 1 เซนติเมตร แล้วกลบด้วยปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมักหรือดินผสมละเอียด รดน้ำให้ชุ่มหรือคลุม ด้วยฟางหรือหญ้าแห้งที่สะอาดบางๆ เมื่อดันกล้าเริ่มงอกจึงค่อยๆ ดึงฟางออกทีละน้อย อย่าให้ กระทบกระเทือนต้นกล้า เมื่อดันกล้ามีใบจริงอายุประมาณ 12-15 วัน ควรถอนแยกกล้าที่อ่อนแอ

เป็นโรค ไม่สมบูรณ์ หรือต้นที่เปื่อยกันแน่นเกินไปทั้ง และควรถอนแยกจัดระยะต้นกล้าให้ห่างกัน ประมาณ 10 เซนติเมตร

3) การดูแลรักษาต้นกล้า

3.1) การทำร่ม การเพาะพริกในกระบะหรือถาดเพาะมักมักเพาะในโรงเรือน การเพาะในแปลง ควรทำร่มให้ด้วย ตาข่าย ผ้ามืด หรือทางมะพร้าวก็ได้ เพื่อป้องกันแดดขณะที่ต้น กล้าเล็ก นอกจากนั้นแล้วยังช่วยป้องกันลมและฝนด้วย การให้ร่มนี้ต้องเปิดให้ต้นกล้าได้รับแสงแดด ด้วย เพื่อไม่ให้ต้นสูงชะลูดเกินไป

3.2) การให้น้ำในแปลงเพาะกล้า ในช่วงแรกๆ ควรให้วันละ 2 ครั้ง คือเช้า และเย็น เมื่อต้นกล้าเริ่มเจริญแล้วอาจจะลดน้ำเพียงวันละครั้ง หรือ 2-3 วันต่อครั้ง และเมื่อต้นกล้ามี ใบจริง 2- ใบ ให้เอาฟางที่คลุมแปลงออก ในระยะที่ต้นกล้ากำลังเจริญเติบโตให้รดด้วยปุ๋ยยูเรีย 1 ช้อน ผสมน้ำ 20 ลิตร เพื่อต้นกล้าเจริญเติบโตแข็งแรงขึ้น

3.3) การทำให้กล้าแข็งแรงก่อนย้ายกล้า เพื่อให้ต้นกล้าทนต่อสภาพแวดล้อม ได้ดี โดยลดการให้น้ำและให้ต้นกล้าได้รับแสงแดดเพิ่มในระยะ 1 สัปดาห์ก่อนย้ายปลูก เมื่อต้นกล้า อายุประมาณ 30-40 วัน ก็สามารถย้ายลงแปลงปลูกได้

4) การเตรียมแปลงและการเตรียมดินสำหรับปลูกพริก ในการทำเกษตรเพื่อจะ ให้ประสบความสำเร็จ การคัดเลือกพื้นที่ดำเนินการและเตรียมแปลงในตอนเริ่มต้นเป็นสิ่งสำคัญที่สุด เพื่อป้องกันข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น ผู้ปลูกควรพิจารณาการเตรียมพื้นที่เป็นขั้นตอนต่างๆดังนี้

4.1) การเตรียมการระบายน้ำของแปลงปลูก ในสภาพของพื้นที่ปลูกที่เป็นลุ่ม เช่น ภาคกลาง จะมีปัญหาในเรื่องการระบายน้ำ เมื่อมีฝนตกหนักหรือน้ำท่วม หรือมีระดับน้ำใต้ดินสูง ซึ่งทำให้ไม่สะดวกในการเตรียมดิน และไม่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืชผักทั่วไป วิธีการแก้ไข อาจทำได้โดยการขุดคลองหรือฝังท่อระบายน้ำ พร้อมทั้งยกแปลงปลูกให้สูงกว่าระดับน้ำ อาจสร้าง คันหรือเขื่อนกั้นน้ำ พร้อมติดตั้งเครื่องสูบน้ำออก

4.2) การเตรียมรูปแปลงปลูก การเตรียมดินปลูกพริกในแต่ละแหล่งของไทย นั้น นอกจากมีการเตรียมขนาดแปลงและจัดระยะปลูกแตกต่างกันออกไป ดังนี้

4.3) การเตรียมแปลงในสภาพดินเหนียว ในสภาพดินเหนียวภาคกลางที่ระดับ น้ำใต้ดินสูง ควรเตรียมแปลงขนาดกว้าง 4 – 6 เมตร ความยาวไม่จำกัดขึ้นอยู่กับสภาพพื้นที่ ร่องน้ำ กว้าง 1 เมตร ลึก 0.5 – 1.0 เมตร ซึ่งเหมาะสำหรับใช้เรือบรรทุกเครื่องสูบน้ำเข้าไปให้น้ำได้สะดวก

4.4) การเตรียมแปลงในเขตชลประทานโดยให้คูส่งน้ำอยู่ทางหัวแปลงและคู ระบายน้ำอยู่ทางท้ายแปลงแล้วปรับระดับคูส่งน้ำระหว่างแปลงให้มีความลาดเทพอสมควร เพื่อความ

สะดวกในการให้น้ำ โดยยกแปลงขนาด 80 เซนติเมตร ร่องน้ำกว้าง 25 เซนติเมตร โดยยกแปลงสูงประมาณ 15 เซนติเมตร ความยาวแปลงประมาณ 20 เซนติเมตร

4.5) การเตรียมแปลงในเขตอาศัยน้ำฝน เลือกพื้นที่ซึ่งระบายน้ำได้ดี แล้วทำการเตรียมดินปลูก

4.6) การกำหนดระยะการปลูก ใช้ระยะระหว่างต้นและระหว่างแถว 50 X 50 หรือ 50 X 80 เซนติเมตร

5) การย้ายปลูก

5.1) การย้ายกล้าปลูกลงในแปลง ที่ได้เตรียมดินไว้เรียบร้อยแล้ว สำหรับการย้ายกล้าลงแปลงปลูกนี้ ต้องเลือกต้นกล้าที่มีลักษณะดี คือ ต้นกล้ามีความแข็งแรงปราศจากโรคและแมลงรบกวน ถ้าเป็นการย้ายกล้าจากแปลงเพาะหรือแปลงชำมาปลูกโดยตรง ควรย้ายปลูกในเวลาที่มีอากาศไม่ร้อน คือ ช่วงเย็นหรืออากาศครึ้ม อายุกล้าที่ย้ายปลูกควรมีอายุ 30 – 40 วัน หรือความสูงประมาณ 10 – 15 เซนติเมตร มีใบจริงประมาณ 5 ใบ ก่อนย้ายปลูก 2 – 3 วัน ควรรดน้ำเพื่อให้ต้นกล้าแข็งแรง ก่อนถอนกล้า 1 ชั่วโมง ควรรดน้ำในแปลงเพาะกล้าให้ชุ่มก่อนแล้วใช้เสียมแฉะด้านข้างๆ แถว และควรทำในเวลาบ่ายถึงเย็น แสงแดดไม่ร้อนจัด เมื่อย้ายเสร็จแล้วรดน้ำตามทันที แล้วคลุมกล้าด้วยกรวยหรือใบไม้ 3 – 4 วัน จะทำให้กล้าตั้งตัวเร็วขึ้น

5.2) การย้ายกล้าจากถาดลงแปลงปลูก ควรระวังเวลาฉีกถุงพลาสติกออกอย่าให้ดินแตก โดยวางต้นกล้าไว้กลางหลุมแล้วใช้ดินที่ปากหลุมกลบโคนต้น ควรกลบดินโคนต้นให้แน่น ระวังอย่าให้รากลอยจะทำให้พริกล้มได้ง่าย

ทั้ง 2 วิธี หลังจากปลูกเสร็จให้รดน้ำตามทันที จะทำให้ต้นกล้าตั้งตัวเร็วและตายน้อย หลุมที่ปลูกขุดลึก 1 หน้าจอบ (ขนาด 30 X 30 X 30 เซนติเมตร) อาจจะเป็นแถวคู่หรือแถวเดี่ยว แถวคู่ใช้ระยะระหว่างแถวคู่ 120 เซนติเมตร ระหว่างแถว 80 เซนติเมตร และระหว่างต้น 50 เซนติเมตร ถ้าปลูกเป็นแถวเดี่ยว ใช้ระยะระหว่างแถว 100 เซนติเมตร ระหว่างต้น 50 เซนติเมตร ทั้ง 2 วิธี ใน 1 ไร่ ปลูกได้ 3,200 ต้น

2.6.2 การดูแลรักษา

1) การให้น้ำ พริกเป็นพืชที่ต้องการน้ำสม่ำเสมอตั้งแต่เริ่มปลูกไปจนถึงเก็บเกี่ยวเสร็จ ไม่ควรให้น้ำมากเกินไปจะทำให้ดินมีน้ำขังแฉะ โดยทั่วไปควรให้น้ำ 3 – 5 วันต่อครั้ง และควรคลุมดินเพื่อรักษาความชุ่มชื้นของดินและลดการระเหยของน้ำด้วยฟางแห้งหรือพลาสติกเทาดำ แต่ไม่ควรใช้กลบคลุม เพราะหลังการพรวนดินกลบโคนแล้วจะสลายตัว ทำให้พริกชะงักการเจริญเติบโต

2) การใส่ปุ๋ย นอกจากจะใส่ปุ๋ยคอกและปุ๋ยเคมีรองกันหลุมแล้ว การปลูกพริกจำเป็นต้องมีการให้ปุ๋ยเสริมในระหว่างการเจริญเติบโตด้วย เพื่อให้พริกได้คุณภาพและมีผลผลิตสูงขึ้น

สำหรับปุ๋ยเคมีที่ใช้ขึ้นอยู่กับสภาพดินแต่ละพื้นที่ เช่น สภาพดินเหนียว ปุ๋ยเคมีที่ใช้ควรมีไนโตรเจน และโพแทสเซียมเท่ากัน ส่วนฟอสฟอรัสให้มีอัตราสูง เช่น สูตร 12 - 24 - 12 หรือ 15 - 30 - 15 ถ้าเป็นดินร่วนควรให้ปุ๋ยที่มีโพแทสเซียมสูง แต่ไม่สูงกว่าฟอสฟอรัส เช่น สูตร 10 - 20 - 15 ส่วนดินทรายเป็นดินที่ไม่ค่อยมีธาตุโพแทสเซียม จึงควรใส่ปุ๋ยที่มีธาตุโพแทสเซียมสูงกว่าตัวอื่น เช่น สูตร 15 - 20 - 20 เป็นต้น โดยทั่วไปควรให้ปุ๋ยแก่พริก ดังนี้

2.1) ก่อนย้ายปลูก ใส่ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยอินทรีย์ อัตรา 4 - 5 ตัน/ไร่ หรือจะใช้แบบลองกันหลุมโดยใช้ปุ๋ยคอก (มูลวัว) 2 - 3 กำมือ พร้อมปุ๋ยเคมี สูตร 15 - 15 - 15 อัตรา 25 กิโลกรัม/ไร่ (ประมาณ 8 กำ หรือ 1 ช้อนชาต่อหลุม) คลุกเคล้าให้เข้ากันดีกับดินก่อนปลูก ถ้าใช้ปุ๋ยคอกที่มาจากมูลเป็ด หมู และค่างควา ใส่ประมาณ 1 - 1.5 กำมือ

2.2) หลังจากย้ายปลูก 30 วัน ใส่ปุ๋ยสูตร 15 - 15 - 15 อัตรา 50 กิโลกรัม/ไร่ ใส่แบบโรยข้างห่างจากโคนต้นประมาณ 1 ศืบ แล้วพรวนดิน นอกจากนี้กรณีต้นกล้าไม่แข็งแรงควรให้ปุ๋ยไนโตรเจน เช่น ยูเรีย อัตรา 10 - 20 กิโลกรัม/ไร่ เพื่อช่วยเร่งการเจริญเติบโตของต้นในระยะแรกโดยให้แบบโรยข้าง เมื่อต้นอายุประมาณ 10 - 14 วันหลังย้ายกล้า

2.3) หลังจากย้ายปลูก 60 วัน ใส่ปุ๋ยสูตร 13 - 13 - 21 อัตรา 50 กิโลกรัม ต่อไร่ ถ้าพริกขาดธาตุอาหารก็จะมีผลต่อการเจริญเติบโต เช่น การขาดธาตุโพแทสเซียมจะทำให้ผลขีดขาว ผิวบาง และเมล็ดไม่สมบูรณ์ การขาดธาตุแมกนีเซียมจะทำให้เนื้อเยื่อระหว่างเส้นใบสีเหลือง ทำให้เกิดใบด่างทั่วไปจะปรากฏอาการในใบแก่ ถ้าขาดธาตุเหล็กจะเกิดอาการยอดเหลือง ใบอ่อนที่ยอดจะเหลืองซีด ใบเล็กกว่าปกติ และเจริญเป็นกระจุก ผลพริกจะมีการขีดขาว

2.6.3 การเก็บเกี่ยว

พริกจะให้ผลผลิตหลังจากที่ย้ายกล้าลงแปลงปลูกประมาณ 70 - 95 วัน แต่ในระยะแรกผลผลิตจะได้น้อยแต่จะค่อยๆ ได้เพิ่มมากขึ้นตามลำดับซึ่งสามารถเก็บเกี่ยวได้ทุกๆ 7 - 10 วัน ถ้ามีการบำรุงรักษาดีและให้น้ำอย่างเพียงพอ พริกจะมีอายุสามารถเก็บเกี่ยวได้ถึง 1 ปี การเก็บพริกควรคัดเลือกเก็บพริกสดที่แก่จัดโดยสังเกตจากสีผิวเขียวสดเป็นมันไม่คล้ำสม่ำเสมอ รมั้ดระวังอย่าให้บอบช้ำระหว่างเก็บเกี่ยว

2.6.4 การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

1) การเก็บรักษาผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยว หลังการเก็บเกี่ยวผลผลิตต้องรีบขนย้ายเข้าที่ร่มหรือโรงเรือนจตุรบรรณ เพื่อล้างทำความสะอาด คัด บรรจุ อย่างองผลผลิตเป็นกองใหญ่และให้ลมโกรก เพราะความชื้นที่สะสมในกองจะทำให้สีผิวเปลี่ยนไปได้ควรนำมากองรวมไว้บนกระสอบ หรือพลาสติกในที่ร่ม ถ่ายเทอากาศได้ดี เปลี่ยนน้ำให้สม่ำเสมอเพื่อชะลอคุณภาพผลผลิตให้นานที่สุด หลังจากนั้นต้องรีบดำเนินการตามกระบวนการต่างๆ อย่างรวดเร็ว ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.1) การคัดเลือก คัดเลือกส่วนที่ได้คุณภาพตามความต้องการของตลาด ทั้งขนาด อายุ สี สัน เพื่อความสะดวกในการบรรจุ และเลือกที่เป็นโรค-แมลงออกก่อน

1.2) การบรรจุ เลือกบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม มีการระบายอากาศได้ดี เพื่อยืดอายุผลผลิต สำหรับพริกนิยมบรรจุใส่ถุงพลาสติก ถุงละ 10 กิโลกรัม

1.3) การให้ความเย็น เพื่อรักษาคุณภาพผลผลิตให้นานออกไป ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงราคาผลผลิต และระยะทางในการขนส่ง

1.4) การเก็บรักษา หากยังไม่พร้อมการขนส่งควรเก็บผลผลิตในที่ที่มีความเย็น ความชื้นที่เหมาะสม คือ อุณหภูมิ 5 – 10 องศา ความชื้นสัมพัทธ์ 85-95 เปอร์เซ็นต์ จะทำให้เก็บรักษาผลผลิตได้นาน 2-5 สัปดาห์

1.5) การขนส่ง หากยังไม่มีรถห้องเย็น ควรขนย้ายในเวลาากลางคืน หากจำเป็นต้องขนย้ายในเวลากลางวัน ควรใช้ผ้าใบคลุมและให้มีที่ว่างด้านบนเพื่อให้อากาศหมุนเวียนดี เพื่อลดความเสียหาย

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุภาภรณ์ งามวงศ์น้อย (2543) ได้ศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมการเปิดรับรายการวิทยุโทรทัศน์ด้านการเกษตรของเกษตรกร ในอำเภอท่าตะเียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา เกี่ยวกับรายการที่ให้ประโยชน์โดยตรงแก่เกษตรกรอย่างแท้จริง คือรายการ “ไม่ลองไม่รู้” พฤติกรรมการเปิดรับเป็นไปในลักษณะที่ทำกิจกรรมอื่นไปด้วย ส่วนใหญ่เปิดรับชมสถานีวิทยุโทรทัศน์ช่อง 9 ช่วงเวลา 17.00 – 20.30 น. มากที่สุด สำหรับความต้องการและความพึงพอใจ ต้องการให้นำเสนอช่วงเวลา 17.00 – 19.30 น. ระยะเวลาออกอากาศครั้งละ 30 นาที พิธีกรต้องการนักวิชาการที่ให้ความรู้ได้ละเอียด ชัดเจน ต้องการข้อมูลเพิ่มเติมด้านการตลาดหรือแหล่งรับซื้อผลผลิตเป็นสำคัญ จำนวนรายการรวมถึงระยะเวลาออกอากาศต้องการให้มียาวกว่าในปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการเปิดรับชมรายการโทรทัศน์ด้านการเกษตรของเกษตรกร พบว่ามาจากตัวเกษตรกรเองและปัจจัยอื่นๆ ได้แก่ ความชัดเจนของสัญญาณภาพ และสมาชิกในครอบครัว

พัทธนันท์ เต็ดแก้ว (2544) การศึกษาการเปรียบเทียบการรับชมรายการโทรทัศน์ประเภทสาระความรู้และสาระบันเทิง การจดจำได้ และการนำไปใช้ประโยชน์ว่าประชาชนนำเอาเนื้อหาความรู้ต่างๆ จากการรับชมรายการประเภทสาระบันเทิงมาใช้ประโยชน์นั้นขึ้นอยู่กับระดับความสนใจเนื้อหาความรู้ต่างๆ ถ้าระดับความสนใจมีมากก็ย่อมนำเอาเนื้อหาสาระจากการรับชมรายการนั้นมาใช้ประโยชน์เช่นกัน และพบว่ากลุ่มประชากรมีการรับรู้ประโยชน์ของรายการที่แรกอารมณ์ขันทางโทรทัศน์ได้มากขึ้น เพราะในขณะที่รับชมมีความรู้สึกผ่อนคลายพร้อมที่จะเปิดรับสารต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อนันต์ธนา อังกินันท์ (2547) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “โทรทัศน์การศึกษาแบบบันเทิง” เป็นการวิจัยที่ศึกษาและวิเคราะห์การจัดรายการโทรทัศน์การศึกษาที่ให้ความรู้แบบการศึกษาโดยตรง และโดยอ้อม ในการจัดรายการโทรทัศน์ของแต่ละสถานีเพื่อเปรียบเทียบว่า แต่ละสถานีจัดรายการตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งเป้าหมายไว้หรือไม่ และทางสถานีได้จัดรายการเกี่ยวกับการให้ความรู้ หรือส่งเสริมการศึกษาและวัฒนธรรมเป็นประโยชน์แก่การศึกษาตามที่มุ่งหวังมากน้อยเพียงใด และเหตุใดรายการของสถานีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาจึงไม่ได้รับความนิยมเท่าที่ควร และหากจัดในลักษณะรายการแทรกการบันเทิงจะได้รับผลประโยชน์คุ้มค่า หรือไม่ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า

- 1) โทรทัศน์การศึกษาในปัจจุบันไม่เป็นที่นิยม เนื่องจากมีลักษณะทางวิชาการและเวลาในการจัดอยู่ในช่วงเวลาที่คนยังไม่กลับบ้าน
- 2) ผู้อุปถัมภ์รายการไม่สนใจรายการประเภทนี้ เพราะกลัวการลงทุนที่ไม่คุ้มค่า
- 3) รายการควรปรับปรุงให้เป็นรายการแทรกความรู้ในการจัดทางด้านบันเทิงหรือที่เรียกสั้นๆว่าสาระบันเทิง จะทำให้ได้รับความสนใจจากผู้ชมและเข้าถึงมากกว่า

นัตตา ทองสิริไพศรี (2553) ได้ศึกษาพฤติกรรมการรับชมและความคิดเห็นต่อรายการโทรทัศน์ทางการเกษตรของประชาชนในเขตลาดกระบังพบว่าประชากรที่รับชมรายการโทรทัศน์ทางการเกษตร มีอายุระหว่าง 21-30 ปี สถานะโสดโดยส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพ นักเรียน นักศึกษา รับข้าราชการ รับจ้าง และเกษตรกรได้รายได้อยู่ระหว่าง 8,000 – 10,000 บาท ระดับการศึกษาปริญญาตรี หรือ เทียบเท่า เวลาที่รับชมรายการโทรทัศน์อยู่ระหว่าง 18.01 – 21.00 น. และ 21.01 – 24.00 น. ช่องที่รับชมรายการเป็นประจำคือ ช่อง 3 รับชมรายการที่บ้านพักและหอพัก ผู้รับชมรายการโทรทัศน์ชอบรับชมรายการปราชญ์เดินดินและทุ่งแสงตะวัน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 4.4 สิ่งที่ได้รับประโยชน์จากการรับชมรายการเกษตรมากที่สุดคือ สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันร้อยละ 46.2

ทศวรรณ สอนดี (2554) ได้ศึกษาพฤติกรรมการรับชมรายการ ปราชญ์เดินดิน ของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการรับชมรายการโทรทัศน์ แต่ละครั้งมากที่สุด คือ 1 ชั่วโมง ถึง 2 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 30.5 ความถี่ในการรับชมรายการมากที่สุดคือ ดูบ้างเป็นครั้งคราว (2 ครั้ง/เดือน) คิดเป็นร้อยละ 54.5 รับชมในวันหยุด (เสาร์ – อาทิตย์) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 69.0 การรับรู้องค์ประกอบของรายการโดยรวมมีค่าระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.64 การจดจำองค์ประกอบเนื้อหาของรายการอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.63 ความพึงพอใจต่อรายการโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.73 สิ่งที่ได้รับจากรายการ “ปราชญ์เดินดิน” เป็นการเพิ่มพูนความรู้คิดเป็นร้อยละ 41.8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา (Research Methodology)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการผลิตรายการโทรทัศน์ ทัศนศึกษา รายการชวาชวาคุณใหม่ และ เพื่อผลิตรายการชวาชวาคุณใหม่ ตอน พริก พืชเสริม เพิ่มรายได้ โดยผ่านการประเมินคุณภาพและความพึงพอใจในการรับชมรายการ โดยมีวิธีการวิจัยดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ กลุ่มเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร ตำบลหนองราชวัตร อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1) กลุ่มเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร ตำบลหนองราชวัตร อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยพิจารณาจาก เกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำนาเพียง 1 ครั้งต่อปี ไม่มีอาชีพเสริมหลังจากการทำนา รวมถึงมีลักษณะและคุณสมบัติของพื้นที่ใกล้เคียงกับพื้นที่ที่ใช้ในการถ่ายทำรายการ

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 แบบสัมภาษณ์ความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์โดยผู้เชี่ยวชาญ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับคุณภาพของรายการที่ผลิตขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ชุด คือ

1) แบบสัมภาษณ์ความเหมาะสมของรายการ ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดโครงสร้างและประเด็นในการสัมภาษณ์ จากนั้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาคำแนะนำ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาประกอบด้วยประเด็นการสัมภาษณ์ ดังนี้

- เนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- เนื้อหาเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย
- ความถูกต้องของเนื้อหา
- ความน่าสนใจของเนื้อหา
- ภาษาเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย
- ปริมาณของเนื้อหา
- คุณภาพของเนื้อหาโดยรวม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ความเหมาะสมของเนื้อหาที่นำไปเผยแพร่

2) แบบสัมภาษณ์ความเหมาะสมของรายการ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อ ประกอบด้วย ประเด็นการสัมภาษณ์ ดังนี้

- ความเหมาะสมของภาพ
- ความน่าสนใจในการลำดับภาพ
- ความเหมาะสมของเสียง ความชัดเจนของเสียง
- ความเหมาะสมของดนตรีประกอบ
- ความกระชับของรายการโทรทัศน์
- ความเหมาะสมของเวลาในการรับชม
- ความรู้ที่ได้จากการรับชม
- การนำไปใช้เผยแพร่ตามวัตถุประสงค์

3.2.2 แบบประเมินคุณภาพและความพึงพอใจในการรับชมโดยกลุ่มตัวอย่าง เป็นแบบสอบถามแบบประเมินค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ 1) แจ้งวัตถุประสงค์ 2) ข้อมูลทั่วไปของผู้ประเมิน 3) หัวข้อการประเมิน 4) ข้อเสนอแนะ ที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดโครงสร้างและประเด็นในการสัมภาษณ์ จากนั้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาความเหมาะสมโดยมีหัวข้อการประเมินดังต่อไปนี้

- รายการมีความน่าสนใจ
- ภาพมองเห็นชัดเจน
- ความสวยงามของภาพและกราฟิก
- เสียงพูดและเสียงบรรยายชัดเจน
- ดนตรีประกอบมีความน่าสนใจ
- มีการเรียงลำดับอย่างต่อเนื่อง
- ง่ายต่อการทำความเข้าใจ
- ความกระชับของเนื้อหา
- ความเหมาะสมของเวลาในการรับชม
- ความรู้ที่ได้รับเรื่องการปลูกพริกจากการรับชม

3.3 ขั้นตอนการศึกษา

3.3.1 ระยะที่ 1 การศึกษากระบวนการผลิตรายการ “ชาวนายุคใหม่”

1) ศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบการผลิตรายการชาวนายุคใหม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) ศึกษากระบวนการผลิตรายการโทรทัศน์ จากหนังสือ เอกสารให้ความรู้ รวมทั้ง สัมภาษณ์จากผู้เชี่ยวชาญและผู้ที่มีประสบการณ์ตรง นำมาสังเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางในการผลิต รายการโทรทัศน์

3) ร่วมผลิตรายการชวณายุคใหม่เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการผลิตรายการโทรทัศน์

4) สรุปรูปแบบและกระบวนการผลิตรายการชวณายุคใหม่ รวมทั้งประเด็นที่น่าสนใจ ในการนำมาส่งเสริมแก่เกษตรกร โดยพิจารณาจากความเหมาะสมและลักษณะของกลุ่มเป้าหมาย

3.3.2 ระยะที่ 2 การผลิตรายการโทรทัศน์ ตอน พริก พืชเสริม เพิ่มรายได้ โดยผู้วิจัยทำหน้าที่ เป็น ผู้ช่วยสร้างสรรค์รายการ ดังนี้

1) วางโครงเรื่องจัดหมวดหมู่เนื้อหา

2) เขียนบทโทรทัศน์ลำดับเนื้อหาแบ่งออกเป็น 3 ช่วง ได้แก่

2.1) ช่วงคนต้นแบบ

2.2) ตะลุยแนวคิด

2.3) รอบรู้รอบด้าน

3) รูปแบบรายการเรียลลิตี้ (Reality) และ ผู้ดำเนินรายการ ดังนี้

พิธีกร : คุณปาริชาติ รักมาก

ประชาชนชวณายุคใหม่ : ครูสุภรณ์ สังข์วรรณะ

ชวณายุคใหม่ : คุณอริศรา แววโคกสูง

แขกรับเชิญ : คุณสุภัสสร เอี่ยมเกตุ

4) สถานที่ถ่ายทำ ณ บ้านหนองสำโรง ตำบลหนองหญ้าไซ อำเภอนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี

5) นำรายการที่ทำการผลิตขึ้น ตอน พริก พืชเสริม เพิ่มรายได้ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ประเมินคุณภาพด้านเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญทางด้านสื่อ จำนวน 3 ท่าน เพื่อประเมิน คุณภาพ ความเหมาะสมและความน่าสนใจ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ประเมินคุณภาพและ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการปรับปรุงแก้ไข

5.1) การประเมินรายการโทรทัศน์ด้านเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

- คุณอัจฉรา กิตติคุณศักดิ์ ผู้สร้างสรรค์รายการชวณายุคใหม่

- คุณพรรณณี ศรีสวัสดิ์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

สำนักงานเกษตรอำเภอนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี

- คุณอรรถพล ทองเชื้อ เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน

สำนักงานเกษตรอำเภอนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี

5.2) การประเมินรายการโทรทัศน์ด้านการผลิต โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

- คุณสุภาภรณ์ นุชสุวรรณ หัวหน้าแผนกปฏิบัติการผลิตฝ่ายผลิต

รายการสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 (ททบ.5)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- คุณกัญญา สกุลนนทสิริ ผู้อำนวยการผลิตรายการชวาหน้ายุคใหม่
- คุณชุตติมา ชำกิ่ง ผู้ควบคุมการผลิตรายการชวาหน้ายุคใหม่

3.3.3 ระยะที่ 3 การประเมินคุณภาพและความพึงพอใจในการรับชมรายการ ตอน พริก พืชเสริม เพิ่มรายได้

1) นำรายการที่ผ่านการตรวจสอบความเหมาะสมของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร ตำบลหนองราชวัตร อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 30 คน โดยใช้แบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจในการรับชม และการประเมินความพึงพอใจต้องอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไป) โดยมีวิธีการดังนี้

- แจกวัสดุประสงค์
- กลุ่มตัวอย่างที่รับชมรายการโทรทัศน์ จะใช้การแบ่งเป็นกลุ่มย่อยทั้งหมด

6 กลุ่ม เพื่อสร้างสถานการณ์ให้เหมือนกับการดูรายการจริง

- ทำแบบประเมินความพึงพอใจในการชมรายการ

2) นำผลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลและประเมินผล นำผลประเมินจากกลุ่มตัวอย่างมาหาค่าเฉลี่ยทางสถิติเพื่อประเมินคุณภาพโดยค่าสถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้

2.1) ค่าร้อยละ คำนวณได้จากสูตร

$$\text{ร้อยละ} = \frac{X}{N} * 100$$

X = จำนวนตัวอย่างที่ต้องการศึกษา

N = จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

2.2) ค่ามัชฌิมเลขคณิต (ค่าเฉลี่ย) คำนวณได้จากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum x_i}{N}$$

\bar{X} = ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของสื่อ

$\sum x_i$ = ผลของคะแนนที่ทำการประเมิน

N = จำนวนผู้ประเมินทั้งหมด

2.3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคำนวณได้จากสูตร

$$S = \sqrt{\frac{1}{N-1} \sum_{i=1}^N (x_i - \bar{x})^2}$$

S = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum_{i=1}^N$ = ค่ารวมทั้งหมด

X = ค่ารายหัวข้อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

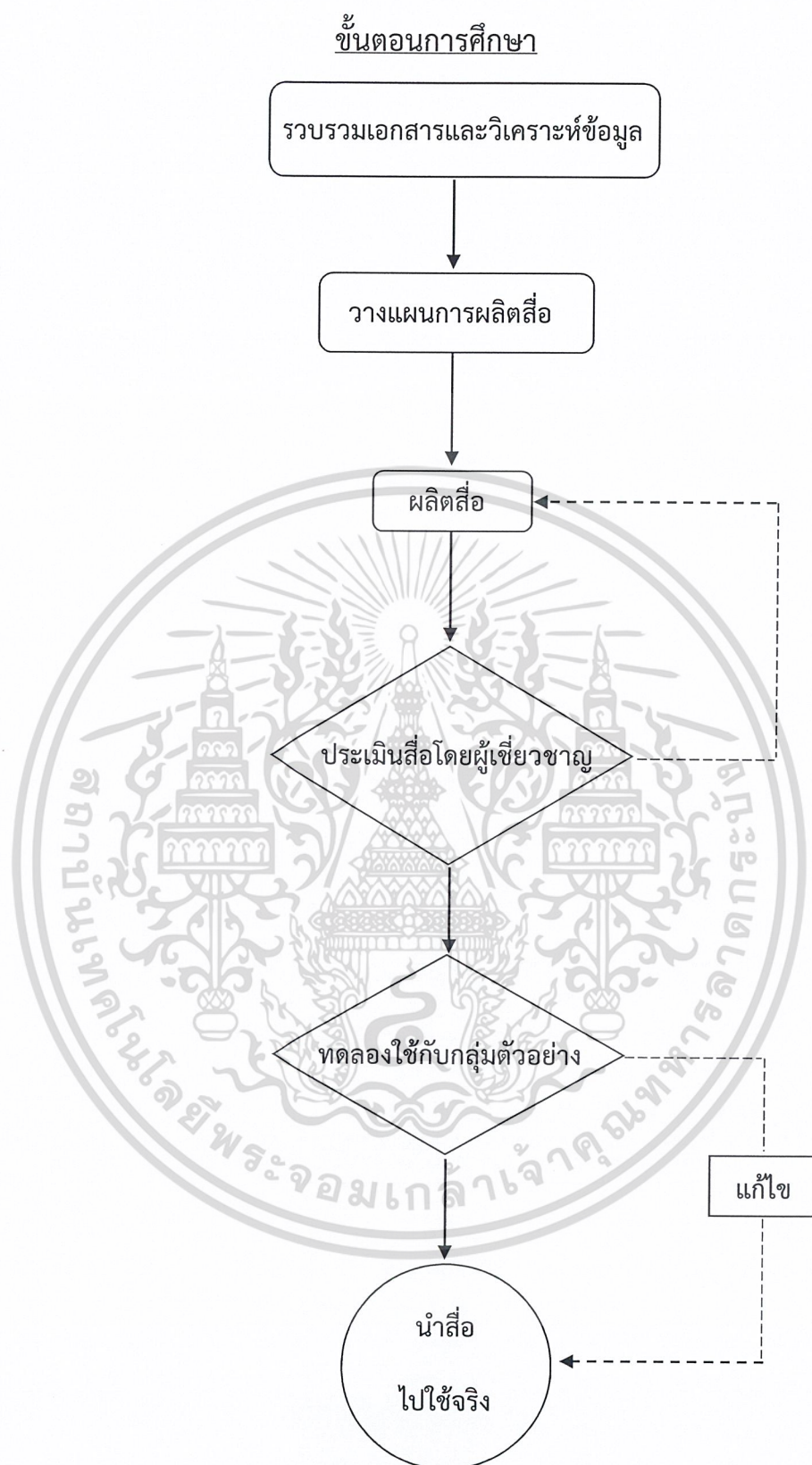
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญต่างๆ ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์เชิงคุณภาพข้อมูลที่ได้จากการประเมินระดับคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญและการประเมินความพึงพอใจในการรับชมรายการจากกลุ่มตัวอย่างตามประเด็นที่ศึกษา โดยการให้คะแนนการประเมินด้านต่างๆ ได้แบ่งการให้คะแนนออกเป็น 5 ระดับ

มากที่สุด	หมายถึง	5
มาก	หมายถึง	4
ปานกลาง	หมายถึง	3
น้อย	หมายถึง	2
น้อยที่สุด	หมายถึง	1

บุญชม ศรีสะอาด (2533) ได้กล่าวถึงเกณฑ์การแปลผลข้อมูล พบว่า เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เมื่อรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแล้วจะทำการวิเคราะห์และแปลผล โดยใช้เกณฑ์ในการแปลผล ดังนี้

คุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด	หมายถึง	มีอัตราเฉลี่ยระหว่าง	4.50-5.00
คุณภาพอยู่ในระดับมาก	หมายถึง	มีอัตราเฉลี่ยระหว่าง	3.50-4.49
คุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง	หมายถึง	มีอัตราเฉลี่ยระหว่าง	2.50-3.49
คุณภาพอยู่ในระดับน้อย	หมายถึง	มีอัตราเฉลี่ยระหว่าง	1.50-2.49
คุณภาพอยู่ในระดับน้อยที่สุด	หมายถึง	มีอัตราเฉลี่ยระหว่าง	1.00-1.49

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการศึกษา

(Results)

การผลิตรายการชวณายุคใหม่ ตอน พริก พีชเสริม เพิ่มรายได้ ได้แบ่งการนำเสนอออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

- 4.1 กระบวนการผลิตรายการชวณายุคใหม่
- 4.2 การผลิตรายการชวณายุคใหม่ ตอน พริก พีชเสริม เพิ่มรายได้
- 4.3 การประเมินคุณภาพรายการชวณายุคใหม่ ตอน พริก พีชเสริม เพิ่มรายได้
- 4.4 การประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง

4.1 กระบวนการผลิตรายการชวณายุคใหม่

จากการรวบรวมข้อมูลและการสัมภาษณ์ผู้ควบคุมการผลิต คุณชุตติมา ขำกิ่ง สามารถให้นิยามที่มีความเกี่ยวข้องกับรายการชวณายุคใหม่ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

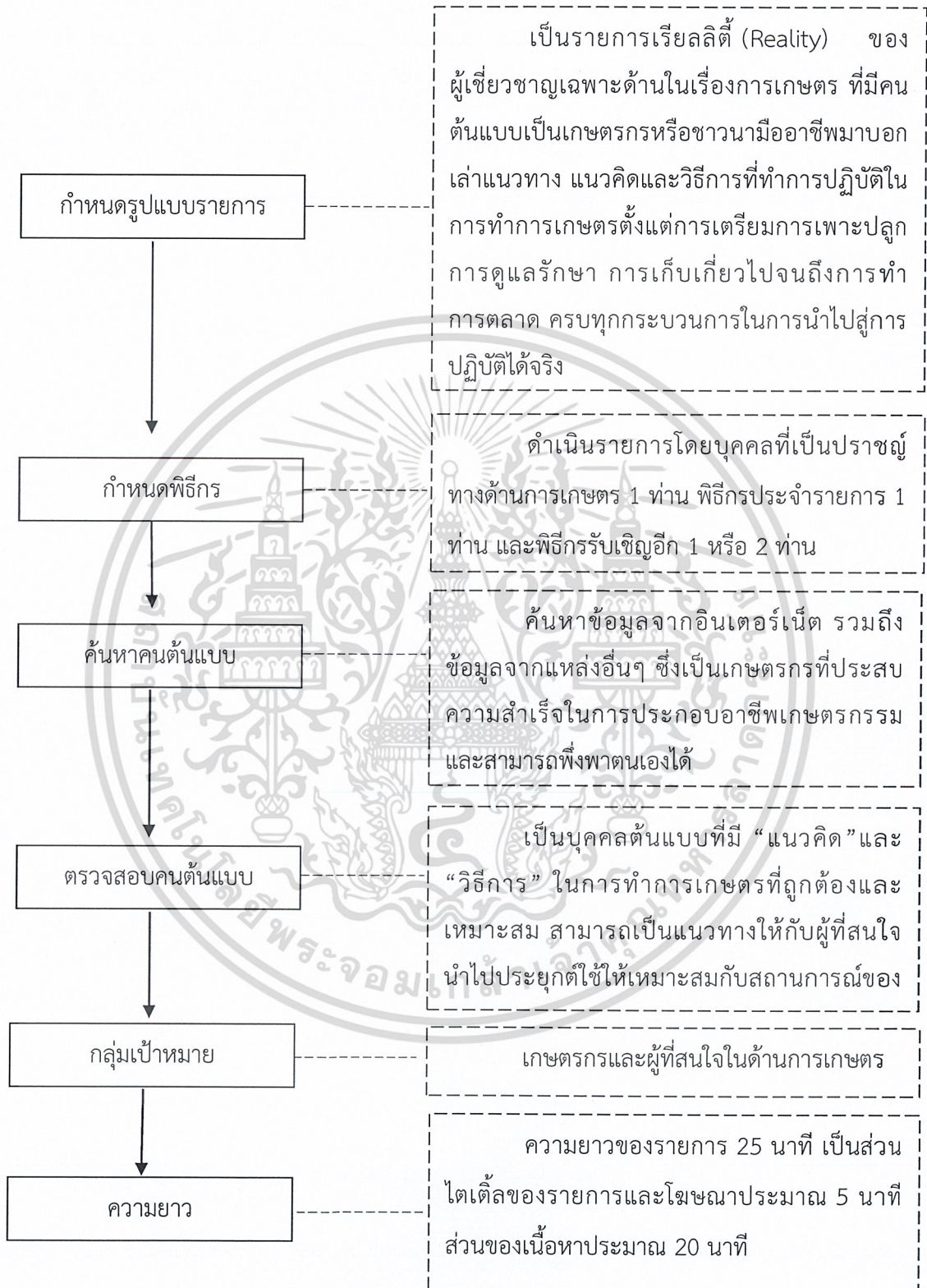
4.1.1 ความหมายของคำว่า “ชวณายุคใหม่”

ชวณายุคใหม่ คือ เกษตรกรต้นแบบในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมในด้านต่างๆ โดยมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี แนวคิด และวิธีการ ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันและธรรมชาติของแต่ละพื้นที่ รวมถึงความสามารถในการพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน ดังนั้น การผลิตรายการชวณายุคใหม่ ตอน พริก พีชเสริม เพิ่มรายได้ จึงต้องค้นหาชวณายุคใหม่ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านการปลูกพริก

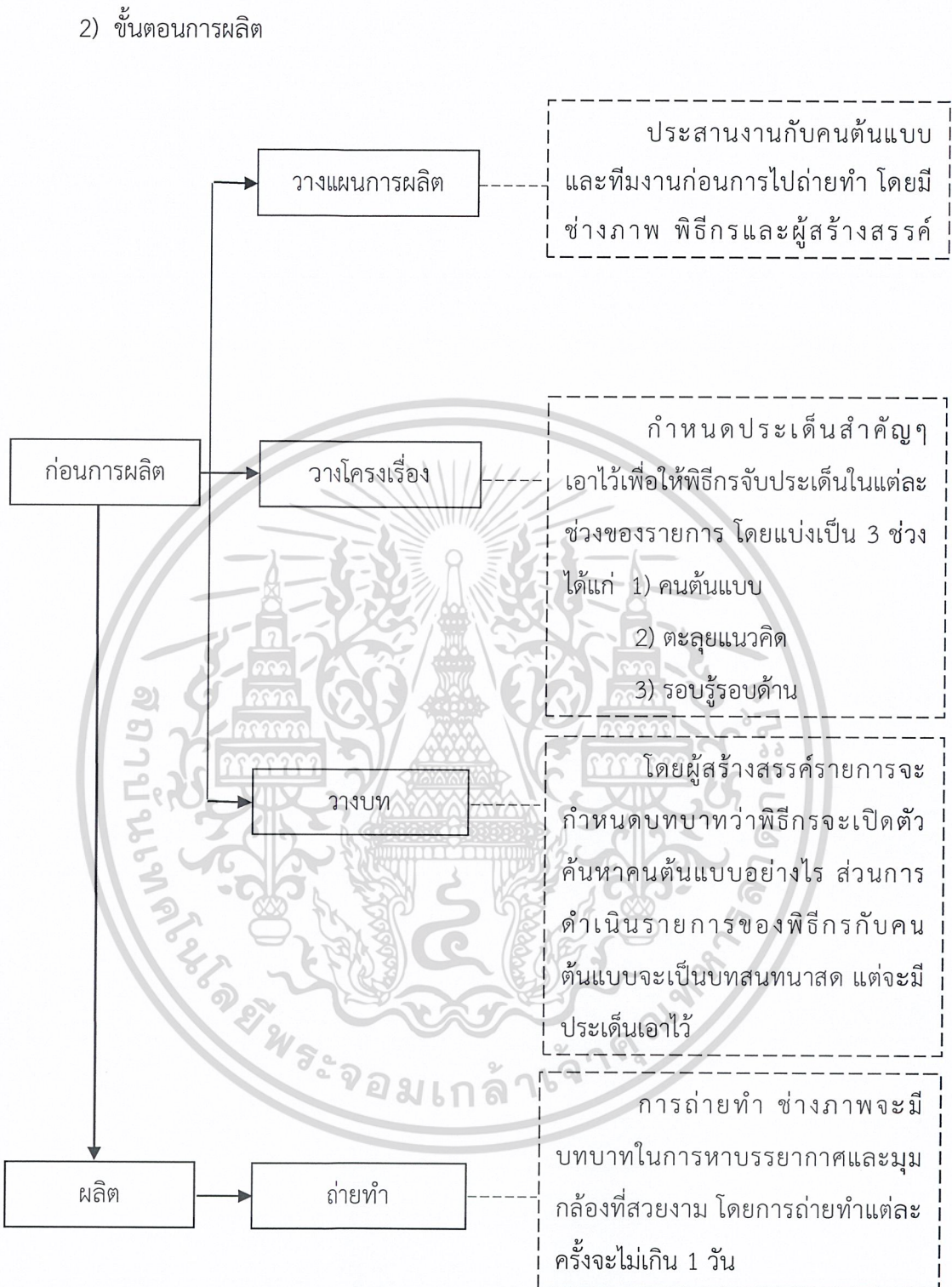
4.1.2 กระบวนการผลิตรายการชวณายุคใหม่

จากการศึกษาและวิเคราะห์รายการชวณายุคใหม่ตอนอื่นๆ ร่วมกับการสัมภาษณ์ผู้ควบคุมการผลิตของรายการชวณายุคใหม่ สามารถนำมาเขียนเป็นแผนภูมิ ดังนี้

1) ขั้นตอนการเตรียมการผลิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4) ขั้นตอนการประเมินผล

รายการชานาญคใหม่มีการประเมินผล แบ่งออก 3 ช่องทาง ได้แก่ 1) การประเมินจากเรตติ้งรายการ 2) การประเมินจากการติดตามแฟนเพจของรายการ และ 3) ประเมินจากการติดตามชมย้อนหลังผ่านทาง Youtube การวิจัยครั้งนี้จะดำเนินการประเมินที่แตกต่างออกไป โดยเป็นการประเมินผลกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 การผลิตรายการชวนายยุคใหม่ ตอน พริก พีชเสริม เพิ่มรายได้

โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับประเด็นทางการเกษตรที่กำลังได้รับความสนใจ โดยทำการศึกษาถึงสถานการณ์ปัจจุบันที่กำลังส่งผลกระทบต่อภาคการเกษตร เนื่องจากปัญหาภัยแล้งที่ทำให้ปริมาณน้ำในในภาคการเกษตรมีไม่เพียงพอต่อความต้องการ ซึ่งเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้เกษตรกรเกิดการว่างงานเนื่องจากการขาดแคลนน้ำในการเพาะปลูก นำไปสู่การผลิตรายการส่งเสริมการเกษตรที่จะใช้เป็นแนวทางในการประกอบอาชีพให้กับเกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

การผลิตรายการชวนายยุคใหม่ ตอน พริก พีชเสริม เพิ่มรายได้ มีกระบวนการผลิตแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

4.2.1 ขั้นตอนการเตรียมการผลิต

1) กำหนดรูปแบบรายการ

โดยการผลิตรายการชวนายยุคใหม่ ตอน พริก พีชเสริม เพิ่มรายได้ เป็นรายการเรียลลิตี้ (Reality) ของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านในเรื่องการปลูกพริก ที่มีคนต้นแบบเป็นเกษตรกรผู้ปลูกพริกที่มีความเชี่ยวชาญ ในการมาบอกเล่าแนวทาง แนวคิดและวิธีการในการปลูกพริก ตั้งแต่การเตรียมการเพาะปลูก การดูแลรักษา การเก็บเกี่ยวผลผลิตไปจนถึงช่องทางในการจำหน่ายผลผลิตพริก ที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้

2) กำหนดพิธีกร

ดำเนินรายการโดยบุคคลที่เป็นปราชญ์ทางด้านวงการเกษตร 1 ท่าน พิธีกรประจำรายการ 1 ท่าน และพิธีกรรับเชิญอีก 1 หรือ 2 ท่าน ได้แก่

ปราชญ์ชวนายยุคใหม่ : คุณสุภรณ์ สังข์วรรณะ

พิธีกรประจำรายการ : คุณอริสรา แววโคกสูง

พิธีกรรับเชิญ : คุณปาริชาติ รักมาก

การกำหนดพิธีกรจะเป็นไปตามรูปแบบของรายการชวนายยุคใหม่ โดยปราชญ์ทางด้านวงการเกษตร และ พิธีกรประจำรายการ ผู้วิจัยไม่สามารถทำการเปลี่ยนแปลงได้ แต่ในส่วนของพิธีกรรับเชิญจะเป็นการคัดเลือกจากบุคคลที่เป็นที่รู้จักเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้ชม และมีความสนใจในด้านการเกษตรที่อยากเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการเรียนรู้กับรายการชวนายยุคใหม่ ตอน พริก พีชเสริม เพิ่มรายได้

3) ค้นหาคนต้นแบบ

ค้นหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต รวมถึงการสอบถามข้อมูลจากนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรของสำนักงานเกษตรอำเภอหนองหญ้าไซ ถึงพื้นที่ที่มีการปลูกพริกและเกษตรกรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ในการปลูกพริก ซึ่งคนต้นแบบในครั้งนี้ ได้แก่ คุณสุภัสสร เอี่ยมเกตุ ที่มีประสบการณ์เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านการปลูกพริกมาเป็นเวลานาน และเป็นผู้รวบรวมผลผลิตพริกในเขตพื้นที่อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อทำการกระจายผลผลิตพริกออกสู่ตลาด

4) ตรวจสอบคนต้นแบบ

ทำการตรวจสอบคนต้นแบบโดยการเข้าไปสอบถามและพูดคุยกับ คุณสุภัทสร เอี่ยมเกตุ เกี่ยวกับ “แนวคิด” และ “วิธีการ” ในการปลูกพริกของคนต้นแบบว่าสามารถนำมาเป็นแนวทางให้กับผู้ที่สนใจได้หรือไม่ รวมถึงแนวคิดและวิธีการเหล่านั้นมีความถูกต้องเหมาะสมที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้

5) กลุ่มเป้าหมาย

โดยกลุ่มเป้าหมายของรายการชวาอายุคใหม่ ตอน พริก พืชเสริม เพิ่มรายได้ ได้แก่ เกษตรกรทั่วไปและผู้สนใจเกี่ยวกับการปลูกพริกเป็นพืชเสริมในฤดูแล้ง

6) ความยาว

ความยาวของรายการชวาอายุคใหม่ตอน พริก พืชเสริม เพิ่มรายได้ มีความยาว 25 นาที เป็นส่วนใต้ไตของรายการและโฆษณาประมาณ 5 นาที ส่วนของเนื้อหาประมาณ 20 นาที ตามรูปแบบของรายการชวาอายุคใหม่

4.2.2 ขั้นตอนการผลิต

1) ก่อนการผลิต

1.1) วางแผนการผลิต โดยทำการประสานงานกับคนต้นแบบ และทีมงานก่อนการไปถ่ายทำ โดยมีช่างภาพ พิธีกรและผู้สร้างสรรครายการเดินทางไปด้วย

1.2) วางโครงเรื่อง โดยทำการเขียนบทโทรทัศน์เกี่ยวกับการปลูกพริกเป็นพืชเสริมในฤดูแล้ง ด้วยการศึกษาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต รวมถึงเอกสารการให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพริก และทำการศึกษาข้อมูลจาก คุณพรรณิ ศรีสวัสดิ์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ ที่มี ความเชี่ยวชาญในการส่งเสริมเกี่ยวกับการปลูกพริกเป็นพืชเสริมในฤดูแล้ง และ คุณ สุภัทสร เอี่ยมเกตุ เกษตรกรผู้ปลูกพริกที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในการปลูกพริก เพื่อนำมาเป็น ข้อมูลในการเขียนบทโทรทัศน์โดยการแบ่งออกเป็น 3 ช่วง ตามรูปแบบของรายการชวาอายุคใหม่ ได้แก่

1) คนต้นแบบ เป็นการแนะนำบุคคลต้นแบบ รวมถึงการพูดคุยถึงจุดเริ่มต้นของแนวคิดในการปลูกพริกเป็นพืชเสริมรายได้ว่ามีที่มาอย่างไร สามารถสร้างรายได้ให้คนต้นแบบได้อย่างไร

2) ตะลุมแนวคิด เป็นการเรียนรู้และการลงมือปฏิบัติของพิธีกรกับคนต้นแบบในการสาธิตขั้นตอนของการผลิตพริก ตั้งแต่การเพาะกล้า ไปจนถึงกระบวนการเก็บเกี่ยวผลผลิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3) รอบรู้รอบด้าน เป็นการตอบคำถามข้อสงสัยเกี่ยวกับประเด็นทางการเกษตรที่เป็นการคัดเลือกคำถามจากแฟนเพจของรายการชวาวันยุคใหม่

จากนั้นนำบทโทรทัศน์ที่ได้นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมิน โดยผู้เชี่ยวชาญให้มีการเพิ่มเติมในเรื่องของความต่อเนื่องของเนื้อหาเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์และมีความสั่นไหวมากขึ้น

1.3) วางบท เป็นการกำหนดบทบาทว่าพิธีกรจะเปิดตัวค้นหาคนต้นแบบและดำเนินรายการอย่างไร โดยการผลิตรายการ ตอน พริก พืชเสริม เพิ่มรายได้ จะมีการเปิดตัวคนต้นแบบโดยการให้พิธีกรทั้ง 3 ท่าน เข้าไปพบกับคนต้นแบบที่บริเวณแปลงนาข้าว เพื่อเป็นการโยงเรื่องราวของคนต้นแบบที่จากเดิมมีอาชีพทำนาปลูกข้าวเป็นอาชีพหลัก ก่อนที่จะมาทำการปลูกพริกเป็นพืชเสริม เพื่อเป็นการสร้างการรับรู้ให้กับผู้ชมและเกิดความเข้าใจถึงความสำคัญของเรื่องที่ต้องการส่งเสริม ดังนั้น เมื่อผู้ชมเกิดความรู้ความเข้าใจถึงเรื่องที่ต้องการส่งเสริมแล้ว ก็อาจเกิดเป็นทัศนคติที่ดีต่อเรื่องนั้นๆ และอาจนำไปสู่การปฏิบัติตามในเรื่องที่ทำการส่งเสริมต่อไป จากนั้นพิธีกรทำการพูดคุยแนะนำคนต้นแบบ โดยส่วนของการดำเนินรายการของพิธีกรกับคนต้นแบบในแต่ละช่วงจะเป็นบทสนทนาสด แต่จะมีการกำหนดประเด็นสำคัญเอาไว้ในแต่ละช่วงของรายการ เนื่องจากรูปแบบรายการที่เป็นรายการเรียลลิตี (Reality) ที่เป็นการถ่ายทำในสถานการณ์จริง

2) การผลิต

2.1) ถ่ายทำ โดยสถานที่ใช้ในการถ่ายทำ คือ บ้านหนองสำโรง ตำบลหนองหญ้าไซ อำเภอนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี ในวันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2558 ใช้เวลาในการถ่ายทำประมาณ 4 ชั่วโมง โดยทีมงานของรายการชวาวันยุคใหม่ร่วมในการถ่ายทำ 5 คน ดังนี้

อัจฉรา กิตติคุณศักดิ์ : สร้างสรรค์รายการ

มีขมิมา สังข์วรรณะ : ผู้ช่วยสร้างสรรค์รายการ

คณาธิป ไชยวัน : ช่างภาพ

วสินทร์ ชำกิ่ง : ช่างภาพ

พีระเดช หงส์สิงค์ : ผู้ช่วยช่างภาพ

การถ่ายทำ ในส่วนของการถ่ายทำจะแบ่งออกเป็น 3 ช่วง ตามรูปแบบของรายการ โดยในช่วงคนต้นแบบจะเป็นการเปิดตัวค้นหาคนต้นแบบที่บริเวณแปลงนาข้าว เป็นการถ่ายภาพมุมกว้าง (Extra Long Shot) เพื่อแสดงให้เห็นสิ่งแวดล้อมต่างๆ ไป สลับกับการถ่ายภาพครึ่งตัว (Medium Shot) เพื่อแสดงสีหน้าท่าทางการเคลื่อนไหวของคนต้นแบบให้ชัดเจนขึ้น รวมถึงการถ่ายภาพมุมกว้างเพื่อเก็บภาพบรรยากาศแปลงนาและแปลงพริก ในส่วนของช่วงตะลุมพืด จะเป็นการเน้นไปที่ขั้นตอนการลงมือปฏิบัติในเพาะกล้า โดยการถ่ายภาพระยะไกล (Long Shot) เพื่อแสดงถึงรายละเอียดสภาพแวดล้อมโดยรวม และใช้การถ่ายภาพครึ่งตัว (Medium Shot) ที่ทำให้เห็นถึงขั้นตอนและกระบวนการต่างๆ รวมถึงการถ่ายภาพระยะใกล้ (Close Up) เพื่อใช้เจาะรายละเอียดและเน้นความสำคัญของวิธีการเพาะกล้า และในช่วงสุดท้ายเป็นการตอบคำถามจากแฟนเพจรายการ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยเป็นการถ่ายภาพมุมกว้าง (Extra Long Shot) เพื่อให้เห็นภาพบรรยากาศโดยรวม และเน้นการถ่ายภาพครึ่งตัว (Medium Shot) เพื่อเน้นไปยังผู้ที่ทำการตอบคำถาม

3) หลังการผลิต

3.1) เรียงประเด็น นำเนื้อหาที่ทำการถ่ายทำทั้งหมด ทั้งภาพและเสียงมาเรียงตามลำดับ โดยการแบ่งออกเป็น 3 ช่วง ตามรูปแบบของรายการ ดังนี้

- 1) คนต้นแบบ
- 2) ทะลุแนวคิด
- 3) รอบรู้รอบด้าน

3.2) ตัดต่อ หลังจากการถ่ายทำได้ทำการตัดต่อรายการโดยใช้โปรแกรม Premiere Pro cc 2015 เป็นการตัดต่อให้ตรงกับรูปแบบของรายการที่แบ่งออกเป็น 3 ช่วง และตามบทที่ได้เรียงประเด็นเอาไว้ โดยแบ่งการตัดต่อออกเป็น 2 ช่วงด้วยกัน ช่วงแรกคือ การตัดต่อที่ไม่เน้นเทคนิคและคุณภาพแค่ตัดเพื่อความต่อเนื่อง และช่วงที่สอง คือ การนำข้อมูลรายละเอียดรายการมาจัดทำใส่เทคนิคพิเศษต่างๆ

3.3) ตรวจสอบ เป็นการนำเทปที่ได้จากการตัดต่อมาประชุมกันกับทีมงานของรายการชวานายุกใหม่ ให้ตรงกับรูปแบบของรายการ และตรวจสอบการนำเสนอประเด็นสำคัญต่างๆ ของรายการว่าตรงกับความต้องการตามที่ได้กำหนดเอาไว้หรือไม่

3.4) แก้ไข รายการชวานายุกใหม่ ตอน พริก พืชเสริม เพิ่มรายได้ มีการแก้ไขเพิ่มเติมหลังจากการประชุมตรวจสอบ คือ การอินเซิร์ต (Insert) ภาพ การหยอดเมล็ดพริกลงในถาดหลุม ของช่วง ทะลุแนวคิด เพื่อให้ผู้ชมสามารถเห็นขั้นตอนและวิธีการหยอดเมล็ดลงในถาดหลุมได้อย่างชัดเจน และสามารถปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง ในส่วนนี้จึงเป็นส่วนที่ต้องย้อนกลับไปทำการตัดต่ออีกครั้ง

4.2.3 ขั้นตอนการเผยแพร่

- 1) การออกอากาศ รายการชวานายุกใหม่ ตอน พริก พืชเสริม เพิ่มรายได้ ออกอากาศในวันพุธที่ 11 พฤศจิกายน 2558 เวลา 17.00 – 17.25 น. ทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5
- 2) ช่องทางอื่นๆ สามารถรับชมรายการชวานายุกใหม่ ตอน พริก พืชเสริม เพิ่มรายได้ย้อนหลังผ่านทาง (https://www.youtube.com/results?search_query) และ ผ่านทางแฟนเพจรายการชวานายุกใหม่ (<https://web.facebook.com/chaonayukmai/?ref=ts&fref=ts>)

4.2.4 ขั้นตอนการประเมินผล

- 1) การประเมินรายการชวานายุกใหม่ตอน พริก พืชเสริม เพิ่มรายได้ เป็นการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง โดยนำไปทดลองใช้กับกลุ่มเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร ตำบลหนองราชวัตร อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 30 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3 การประเมินคุณภาพรายการชานาญคใหม่ ตอน พริก พืชเสริม เพิ่มรายได

4.3.1 การประเมินคุณภาพรายการโดยผู้เชี่ยวชาญ

ผู้วิจัยได้นำรายการชานาญคใหม่ ตอน พริก พืชเสริม เพิ่มรายได ที่ผลิตขึ้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพสื่อ จำนวน 6 ท่าน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตสื่อ 3 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาทางการเกษตร จำนวน 3 ท่าน หลังจากผ่านการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะมาทำการปรับปรุงตามรายละเอียด ดังนี้

1) การประเมินบทและเนื้อหารายการ

1.1) บทโทรทัศน์ มีการวางเนื้อหาลำดับขั้นตอนที่น่าสนใจ มีการสำรวจข้อมูลก่อนการเขียนบท ทำให้สามารถวางลำดับขั้นตอนการดำเนินเรื่องได้เป็นอย่างดี แต่ควรเพิ่มเติมในเรื่องความต่อเนื่องของเนื้อหาอีกเล็กน้อยเพื่อความสมบูรณ์มากขึ้น โดยรวมถือว่าเป็นบทโทรทัศน์ที่ดีสามารถนำมาใช้ในการถ่ายทำรายการได้จริง

“ควรเพิ่มในเรื่องความต่อเนื่องของเนื้อหาบทเพื่อเพิ่มสมบูรณ์” (อัจฉรา กิตติคุณศักดิ์. สัมภาษณ์)

1.2) เนื้อหารายการ

- เนื้อหาของรายการชานาญคใหม่ ตอน พริก พืชเสริม เพิ่มรายได มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปลูกพริกเป็นพืชเสริม เพราะเนื้อหาของรายการเน้นการส่งเสริมการประกอบอาชีพทางการเกษตรให้มีความหลากหลาย สามารถทำให้ผู้ที่รับชมเห็นตัวอย่างในการปลูกพริกที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น

“เห็นตัวอย่างที่เป็นรูปธรรม” (อรรถพล ทองเชื้อ. สัมภาษณ์)

- เนื้อหาของรายการชานาญคใหม่ ตอน พริก พืชเสริม เพิ่มรายได มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเกษตรกรและกลุ่มบุคคลที่สนใจในเรื่องการปลูกพริกเป็นอย่างมาก เนื่องจากมีการนำเสนอที่ทำให้เห็นถึงขั้นตอนของการผลิตที่ทำให้ผู้ที่รับชมได้รับประโยชน์จากรายการ ที่จะมีส่วนช่วยในการตัดสินใจในการปลูกพริกเป็นพืชเสริมได้ง่ายขึ้น

“เนื้อหารายการมีการนำเสนอให้เห็นขั้นตอนที่ทำให้ผู้ชมได้รับประโยชน์” (อัจฉรา กิตติคุณศักดิ์. สัมภาษณ์)

- การนำเสนอเนื้อหาของรายการมีความถูกต้องชัดเจน เนื่องจากมีการถ่ายทอดประสบการณ์ออกมาจากเกษตรกรต้นแบบที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการปลูกพริกเป็นอย่างดี

- รายการชานาญคใหม่ ตอน พริก พืชเสริม เพิ่มรายได มีการนำเสนอ

เนื้อหาได้อย่างน่าสนใจ มีการลำดับเนื้อหาให้เห็นเป็นขั้นตอนที่เข้าใจง่าย และ เนื้อหา มีการเอกละเอียดเป็นเอกละเอียดที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกละเอียดทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เปรียบเทียบให้เห็นระหว่างการปลูกข้าวที่เป็นพืชหลักกับพริกที่ปลูกเป็นพืชเสริมที่สามารถสร้างรายได้หมุนเวียนได้ตลอดทั้งปี

- รายการขานาอายุใหม่ ตอน พริก พืชเสริม เพิ่มรายได้ มีการใช้ภาษากับกลุ่มเป้าหมายได้อย่างเหมาะสม เป็นการถ่ายทอดความรู้ที่ผู้รับชมสามารถเข้าใจได้ง่ายและไม่ซับซ้อน

- ปริมาณและคุณภาพของเนื้อหาที่รายการได้นำเสนอมีความเหมาะสม แต่ยังคงขาดความชัดเจนของรายละเอียดในการเก็บเกี่ยว คัดแยก รวมถึงการขนส่งในการจัดจำหน่าย

“อยากให้เพิ่มรายละเอียดของกระบวนการผลิตให้ครบทุกกระบวนการ”
(อรรถพล ทองเชื้อ. สัมภาษณ์)

- เนื้อหาของรายการตอน พริก พืชเสริม เพิ่มรายได้ มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการเกษตร เนื่องจากการสร้างการรับรู้เกี่ยวกับการปลูกพริกที่สามารถใช้เป็นพืชเสริมได้ เพื่อเป็นอีกหนึ่งทางเลือกในการทำการเกษตรให้มีความหลากหลายมากขึ้น

“เกิดความรู้ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางได้” (พรรณี ศรีสวัสดิ์. สัมภาษณ์)

2) การประเมินด้านสื่อ

- การนำเสนอภาพ มีความน่าสนใจ มีการอินเซิร์ต (insert) ภาพเพื่อให้ผู้ชมเห็นภาพที่ชัดเจนขึ้น แต่ในขณะที่มีการสนทนาและอธิบายระหว่างการถามตอบคำถาม ควรแยกจับภาพผู้พูดแต่ละคนเพิ่มขึ้น

- การลำดับภาพ เป็นขั้นเป็นตอนน่าติดตาม ขนาดของภาพในการนำเสนอมีความหลากหลายไม่น่าเบื่อ

- การใช้เสียงดนตรีประกอบ เสียงดนตรีประกอบเป็นเพลงประจำรายการ ขานาอายุใหม่ที่มีความเหมาะสม

- ความชัดเจนของเสียง พิธีกรยังขาดความชัดเจนในการใช้เสียงในการสื่อสาร โดยในส่วนของคนต้นแบบมีการใช้เสียงและภาษาที่มีความชัดเจนและเป็นธรรมชาติ

“พิธีกรประจำรายการพูดไม่ชัด แต่ผู้ร่วมรายการใช้ภาษาเป็นธรรมชาติดี”
(สุภาภรณ์ นุชสุวรรณ. สัมภาษณ์)

- ความกระชับของเนื้อหารายการ เนื้อหารายการมีความกระชับเหมาะสมด้วยระยะเวลาในการนำเสนอประมาณ 20 นาที แต่สามารถทำให้ผู้ชมเข้าใจลำดับขั้นตอนของเนื้อหาได้เป็นอย่างดี

- ความเหมาะสมของเวลาในการรับชม ช่วงเวลา 17.00 – 17.25 นาฬิกา ถือเป็นช่วงเวลาที่มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเกษตรกร และผู้ที่สนใจ เนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่คนส่วนใหญ่เลิกจากการทำงานนอกบ้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ความรู้ที่ได้จากการรับชม รายการมีความน่าสนใจและให้ความรู้แก่ผู้
รับชมรายการได้ รวมถึงผู้ที่รับชมสามารถเข้าใจถึงวิธีการปลูกพริกในเบื้องต้นได้เป็นอย่างดี
“เป็นรายการที่สามารถให้ความรู้ได้ เข้าใจถึงวิธีการปลูกพริกในเบื้องต้น”
(ชุตินา ขำกิ่ง. สัมภาษณ์)

- การนำไปใช้เผยแพร่ตามวัตถุประสงค์ ด้วยรูปแบบรายการเป็นรายการที่
สร้างแนวคิดให้กับเกษตรกร ดังนั้น รายการตอน พริก พิซเซอร์ิม เพิ่มรายได้ จึงสามารถใช้เป็นแนวทาง
ในการสร้างอาชีพให้เกษตรกรและผู้สนใจได้เป็นอย่างดี

“เป็นอีกหนึ่งแนวทางที่ทำให้ผู้ชมได้รับประโยชน์ เกิดแนวคิด” (กัญกร
สกุลนนทศิริ. สัมภาษณ์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4 การประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง

การประเมินความพึงพอใจโดยกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้นำรายการ ตอน พริก พืชเสริม เพิ่มรายได้ ไปทดลองใช้กลุ่มเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร ตำบลหนองราชวัตร อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 30 คน ได้ผลประเมินดังนี้

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

รายการ	N	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	11	36.70
หญิง	19	63.30
อายุ		
21-35 ปี	10	33.33
36-50 ปี	8	26.67
51-65 ปี	12	40.00
ระดับการศึกษา		
ระดับประถมศึกษา	12	40.00
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	4	13.30
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	6	20.00
ระดับ ปวช.	3	10.00
ระดับ ปวส.	2	6.70
ระดับปริญญาตรี	2	6.70

จากตารางที่ 4.1 ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเป็นเพศชายร้อยละ 36.70 และเพศหญิงร้อยละ 63.30 มีอายุเฉลี่ย 51-60 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.00 โดยมีการศึกษาในระดับประถมศึกษาร้อยละ 40.00 การศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นร้อยละ 13.30 การศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายร้อยละ 20.00 การศึกษาในระดับ ปวช. ร้อยละ 10.00 การศึกษาในระดับ ปวส. ร้อยละ 6.70 และการศึกษาในระดับปริญญาตรีร้อยละ 6.70 ตามลำดับ

4.5 การประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 4.2 ผลการประเมินความพึงใจของกลุ่มตัวอย่าง

หัวข้อประเมิน	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D	ระดับ ความคิดเห็น	
1. รายการมีความน่าสนใจ	4.47	0.51	มาก	
2. ภาพชัดเจนและสวยงาม	4.50	0.63	มากที่สุด	
3. กราฟิกมีความเหมาะสม	4.27	0.91	มาก	
4. เสียงพูดและเสียงบรรยายชัดเจน	4.60	0.56	มากที่สุด	
5. มีการเรียงลำดับเนื้อหาอย่างต่อเนื่อง	4.30	0.47	มาก	
6. ง่ายต่อการทำความเข้าใจ	4.43	0.50	มาก	
7. ความกระชับของเนื้อหา	4.13	0.68	มาก	
8. ความเหมาะสมของเวลาในการรับชม	4.07	0.58	มาก	
9. ความรู้ที่ได้รับเรื่องการปลูกพริกจากการรับชม	4.40	0.50	มาก	
10. เป็นแนวทางในการทำการเกษตรแก่ผู้รับชม	4.50	0.57	มากที่สุด	
	เฉลี่ยรวม	4.37	0.59	มาก

จากตารางที่ 4.2 ผลการประเมินความพึงพอใจการรับชมรายการของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คนมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.37$ S.D. =0.59) เมื่อพิจารณาพบว่าหัวข้อการประเมินที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ เสียงพูดและเสียงบรรยายชัดเจน ($\bar{X}=4.60$ S.D. =0.56) รองลงมา คือ ภาพชัดเจนและสวยงาม ($\bar{X}=4.50$ S.D. =0.63) เป็นแนวทางในการทำการเกษตรแก่ผู้รับชม ($\bar{X}=4.50$ S.D. =0.57) ตามลำดับ และ หัวข้อการประเมินที่อยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ ความเหมาะสมของเวลาในการรับชม ($\bar{X}=4.07$ S.D. =0.58)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ (Conclusions Discussions and Recommendations)

5.1 สรุปผล

การผลิตรายการส่งเสริมการเกษตร รายการชวาอายุใหม่ ตอน พริก พืชเสริม เพิ่มรายได้ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าข้อมูลต่างๆ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิตรายการเพื่อนำไปสู่การผลิตรายการส่งเสริมการเกษตรให้กับเกษตรกรที่สนใจเกี่ยวกับการปลูกพืชเสริมในช่วงฤดูแล้ง ที่สามารถใช้เป็นแนวทางและทางเลือกในการประกอบอาชีพทางการเกษตรให้มีความหลากหลายมากขึ้น รวมถึงเพื่อตอบสนองต่อรายการชวาอายุใหม่ โดยในกระบวนการศึกษาและผลิตรายการได้ทำการปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตรายการของรายการชวาอายุใหม่ และอาจารย์ที่ปรึกษารวมถึงกรรมการการศึกษาอิสระเพื่อขอคำแนะนำ จากนั้นทำการเขียนบทโทรทัศน์ตามวัตถุประสงค์ของรายการ และนำบทโทรทัศน์ที่ได้ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาตรวจสอบความครอบคลุมและความถูกต้องของเนื้อหา รวมถึงทำการปรับแก้ไขตามคำแนะนำเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์และนำไปสู่การผลิตรายการ ทำการตัดต่อโดยใช้ระบบดิจิทัลวีดีโอผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ จากนั้นนำรายการที่ผ่านการตัดต่อแล้วนำไปประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา 3 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อ 3 ท่าน หลังจากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทดลองใช้ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินคุณภาพและความพึงพอใจของรายการ ตอน พริก พืชเสริม เพิ่มรายได้ คือกลุ่มเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร ตำบลหนองราชวัตร อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 30 คน

ผลการประเมินคุณภาพโดยรวมของการผลิตรายการทั้งในด้านการผลิตสื่อและด้านเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญพบว่า รายการชวาอายุใหม่ ตอน พริก พืชเสริม เพิ่มรายได้ มีการวางเนื้อหาและการผลิตรายการได้อย่างเหมาะสม สามารถนำไปใช้ในการส่งเสริมการเกษตรให้กับเกษตรกรที่สนใจเพื่อใช้เป็นแนวทางในการทำพืชเสริมในฤดูแล้งได้เป็นอย่างดี และผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเพศชายคิดเป็นร้อยละ 36.7 และเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 63.3 การประเมินความพึงพอใจในการชมรายการของกลุ่มตัวอย่างพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก (มีคะแนนเฉลี่ย 4.37) เมื่อจำแนกตามหัวข้ออยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยหัวข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ รายการมีความน่าสนใจ กราฟิกมีความเหมาะสม มีการเรียงลำดับอย่างต่อเนื่อง ง่ายต่อการทำความเข้าใจ ความกระชับของเนื้อหา ความเหมาะสมของเวลาในการรับชม เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความรู้ที่ได้รับเรื่องการปลูกพริกจากการรับชม และ หัวข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ภาพชัดเจน และสวยงาม เสียงพูดและเสียงบรรยายชัดเจน เป็นแนวทางในการทำการเกษตรแก่ผู้ที่รับชมตามลำดับ

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

จากการผลิตรายการส่งเสริมการเกษตรรายการชวานายุคใหม่ ตอน พริก พืชเสริม เพิ่มรายได้ ผลการวิจัยพบว่าคุณภาพของรายการอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ย 4.37) สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่สามารถใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการเกษตรได้ เนื่องจากผู้วิจัยได้ทำการผลิตรายการด้วยกระบวนการผลิตที่มีคุณภาพ โดยมีการวางแผนการผลิต รวมถึงการวางโครงเรื่องและเนื้อหาของรายการไว้เป็นอย่างดี มีผู้เชี่ยวชาญในการผลิตรายการที่ให้คำปรึกษาและคำแนะนำในการผลิต เช่นเดียวกับกับขั้นตอนการถ่ายทำที่ใช้ช่างภาพที่มีประสบการณ์และผู้มีความเชี่ยวชาญด้านการตัดต่อ จึงได้ภาพที่มีคุณภาพ อีกทั้งในการผลิตยังมีขั้นตอนการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญทั้งด้านสื่อและด้านเนื้อหา ซึ่งสอดคล้องกับ มีนา เตชะวงศ์ (2544) ที่กล่าวว่าการประเมินสื่อ นับเป็นขั้นตอนที่สำคัญอีกขั้นตอนหนึ่ง ซึ่งในการผลิตสื่อแต่ละประเภทมักควบคู่กับวิธีการประเมินไปด้วย การประเมินสื่อจึงเป็นการพิจารณาประสิทธิภาพและคุณภาพของสื่อที่ทำการผลิตขึ้น เพื่อการแก้ไขปรับปรุงให้ได้ผลตามจุดมุ่งหมายก่อนการนำสื่อไปใช้ต่อไป และ สมเจตน์ เมฆพ่ายพ (2547) ที่กล่าวว่าการผลิตรายการโทรทัศน์เปรียบกับการทำอาหาร คือจะปรุงอย่างไรให้อร่อยและมีคุณค่าทางโภชนาการ อาหารทั้งคาวหวานแต่ละชนิดต้องใช้อะไรเป็นส่วนผสม แต่ละชนิดต้องใช้ปริมาณเท่าไร จะหาได้จากที่ไหน มีขั้นตอนการปรุงอาหารอย่างไรรสชาติจึงจะถูกปาก ทุกขั้นตอนต้องมีการวางแผน เช่นเดียวกับการผลิตรายการโทรทัศน์ เพราะถ้าหากได้มีการวางแผนเตรียมการทุกขั้นตอนไว้ดีแล้ว ก็จะสามารถจินตนาการถึงเรื่องราวตอนจบได้ การถ่ายทำ การตัดต่อก็ไม่สะดุด ไม่ต้องมาเสียเวลาถกเถียงกันภายหลัง

นอกจากนี้ ผลการประเมินความพึงพอใจโดยกลุ่มตัวอย่างยังแสดงให้เห็นว่ารายการมีการนำเสนอภาพได้อย่างชัดเจนและสวยงาม เสียงพูดและเสียงบรรยายมีความชัดเจน เนื่องจากทีมงานที่มีคุณภาพในการถ่ายทำ รวมถึงรายการที่ผลิตขึ้นสามารถใช้เป็นแนวทางในการทำการเกษตรแก่ผู้ที่รับชมได้เป็นอย่างดี โดยเนื้อหารายการเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันที่เกษตรกรต้องเผชิญกับปัญหาภัยแล้ง ส่งผลกระทบต่อประกอบอาชีพทางการเกษตรที่ต้องอาศัยน้ำเป็นปัจจัยหลัก ดังนั้นการผลิตรายการขึ้นในครั้งนี้จึงเป็นการผลิตรายการที่ศึกษาข้อมูลจากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริง เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการผลิตรายการ จึงก่อให้เกิดความสมบูรณ์ของเนื้อหาและสอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร ซึ่งสอดคล้องกับ นิวัฒน์ มาศวรรณา (2552) ที่กล่าวว่า รายการเกษตรควรเน้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ให้เป็นรายการให้ความรู้ผสมความบันเทิง เพื่อให้เกษตรกรเข้าใจได้ง่าย และไม่ควรมีลักษณะซ้ำซ้อนให้หลงเชื่อหรือปฏิบัติตามการโฆษณาเพื่อหวังผลกำไร ไม่ว่าจะในลักษณะแอบแฝงหรือชัดเจน หากรายการมีคุณภาพ เกษตรกรสามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริงแล้ว รายการเกษตรทางโทรทัศน์จะเป็นประโยชน์แก่เกษตรกรในวงกว้างมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามการผลิตรายการยังมีข้อด้อยในเรื่องความกระชับของเนื้อหาและความเหมาะสมของเวลาในการรับชม เนื่องจากรายการมีความยาวประมาณ 20 นาที ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาในการรับชมที่ค่อนข้างนาน และด้วยรูปแบบรายการที่แบ่งออกเป็น 3 ช่วง จึงทำให้เนื้อหารายการในแต่ละช่วงอาจจะยังไม่กระชับและชัดเจนเป็นเนื้อหาเดียวกันทั้งหมด รวมถึงการส่งเสริมเรื่องการปลูกพริกอาจจะยังไม่ใช้เรื่องที่เกษตรกรให้ความสนใจในปัจจุบัน ส่งผลให้คุณภาพด้านความกระชับของเนื้อหาและความเหมาะสมของเวลาในการรับชมยังไม่เป็นที่พอใจของกลุ่มตัวอย่าง จึงส่งผลให้การประเมินมีระดับความคิดเห็นต่ำที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับข้อเขียนของ อภิภู สิทธิภูมิมงคล (ม.ป.ป.) ที่กล่าวว่า การตัดต่อหรือว่าการลำดับภาพเป็นขั้นตอนสุดท้ายสำหรับการปรุงแต่งงานให้กลมกล่อม ขวนลิ้มรสต่อคนดู ดังนั้น การลำดับภาพเป็นการนำภาพแต่ละฉากแต่ละตอนมาเชื่อมต่อเข้าด้วยกัน เป็นการต่อเชื่อมภาพอย่างมีศิลปะด้วยความคิดสร้างสรรค์ ผู้ชมจะรู้สึกต่อเนื่องในเรื่องราวที่เชื่อมต่อกันอย่างเป็นลำดับ ให้รายละเอียดภาพมากพอเท่าที่ผู้ชมอยากจะรู้ ให้ความรู้สึกและอารมณ์ตามที่ควรจะเป็น ทั้งนี้หมายถึงว่าในขั้นตอนการถ่ายทำนั้นต้องได้ภาพที่ดี มีรายละเอียดเพียงพอ และสอดคล้องกับความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง และ พัทธนันท์ เต็ดแก้ว (2544) ที่กล่าวว่า การจดจำได้และการนำไปใช้ประโยชน์ของผู้รับชมในการนำเอาเนื้อหาความรู้ต่างๆ จากการรับชมรายการประเภทสาระบันเทิงมาใช้ประโยชน์นั้น ขึ้นอยู่กับระดับความสนใจเนื้อหาความรู้ต่างๆ ถ้าระดับความสนใจมีมากก็ย่อมนำเอาเนื้อหาสาระจากการรับชมรายการนั้นมาใช้ประโยชน์เช่นกัน

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

- 1) จากผลการศึกษาพบว่า รายการยังขาดความกระชับ ซึ่งได้ระดับคะแนนน้อยที่สุด ดังนั้น จึงส่งผลให้ผู้รับชมจดจำเนื้อหาได้เพียงบางส่วน ควรเพิ่มเติมในส่วนของกรวางเนื้อหาให้มีความกระชับและต่อเนื่องมากขึ้น
- 2) รายการที่ทำการผลิตขึ้นมีความยาวประมาณ 20 นาที ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาในการรับชมที่ค่อนข้างนาน จำเป็นต้องหาเทคนิคหรือวิธีการที่สามารถดึงความสนใจผู้ชมได้ตลอดทั้งรายการ

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 1) ควรนำเสนอในด้านปัญหาและอุปสรรคของการปลูกพริก เพื่อเป็นข้อควรระวังให้กับเกษตรกรและเป็นส่วนช่วยในการตัดสินใจ
- 2) ควรมีการเพิ่มรายละเอียดในขั้นตอนหลังการผลิต เช่น การเก็บเกี่ยว การรวบรวม การคัดแยก และแหล่งจำหน่ายผลผลิต เพื่อเป็นแนวทางให้กับเกษตรกรได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์มากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

- กมล เลิศรัตน์. 2550. “การผลิต การปลูก การแปรรูป และการตลาดของพริกในประเทศไทย”.
วารสารประชาคมวิจัย. 13(73) : 15-20.
- กรมส่งเสริมการเกษตร. 2551. คู่มือ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร พริก. พิมพ์ครั้งที่ 1
กรุงเทพฯ : ฝ่ายโรงพิมพ์ สำนักพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี กรมส่งเสริมการเกษตร.
- กัญญกร สกุลนนทศิริ. 16 กุมภาพันธ์ 2559. ผู้อำนวยการผลิตรายการชวานายุกใหม่. สัมภาษณ์.
- ชุติมา ชำกิ่ง. 16 กุมภาพันธ์ 2559. ผู้ควบคุมการผลิตรายการชวานายุกใหม่. สัมภาษณ์.
- ณรงค์ สมพงษ์. 2535. สื่อเพื่องานส่งเสริมและเผยแพร่. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
———. 2543. สื่อมวลชนเพื่อการส่งเสริม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ทศวรรณ สอนดี. 2554. พฤติกรรมการรับชมรายการ ปรากฏการณ์ดินดิน ของผู้ชมในเขต
กรุงเทพมหานคร. ปัญหาพิเศษวิทยาศาสตร์บัณฑิต, สาขาวิชาบริหารธุรกิจและพัฒนนาการ
เกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- นัตตา ทองสิริไพศรี. 2553. พฤติกรรมการรับชมและความคิดเห็นต่อรายการโทรทัศน์ทางการ
เกษตรของประชากรในเขตลาดกระบัง. ปัญหาพิเศษวิทยาศาสตร์บัณฑิต, สาขาวิชา
บริหารธุรกิจและพัฒนนาการเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- บุญชม ศรีสะอาด. 2533. รูปแบบการสอนวิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัยที่มีประสิทธิภาพ.
[online]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.watpon.com/boonchom/05> [19 เมษายน
2559].
- พรรณี ศรีสวัสดิ์. 20 กุมภาพันธ์ 2559. นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ สำนักงานเกษตร
อำเภอหนองหญ้าไซ. สัมภาษณ์.
- พัทธนันท์ เต็ดแก้ว. 2544. การศึกษาการเปรียบเทียบการรับชมรายการโทรทัศน์ประเภทสาระ
ความรู้และสาระบันเทิง. สาขาวิชานิเทศศาสตร์พัฒนาการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- มีนา เตชะวงศ์. 2544. เราจะประเมินสื่อกันอย่างไร. [online]. เข้าถึงได้จาก : http://sps.lpru.ac.th/script/show_article.pl?mag_id=6&group_id=25&article_id=815 [2 พฤษภาคม 2559].
- วีระ ภาคอุทัย. 2553. คู่มือการจัดการห่วงโซ่อุปทานพริกสดปลอดภัย. ขอนแก่น : โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา.
- สมเจตน์ เมฆพ่ายพ. 2547. การผลิตรายการโทรทัศน์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สำหรับบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สมสุข หินวิมาน และคณะ. 2557. ความรู้เบื้องต้นทางวิทยุและโทรทัศน์. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุชีลา เตชะวงศ์เสถียร. 2550. ศักยภาพการผลิตพริกเพื่ออุตสาหกรรมส่งออกของไทยในปัจจุบันและอนาคต. พิมพ์ครั้งที่ 1 ขอนแก่น : โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา.
- สุภาภรณ์ งามวงศ์น้อย. 2543. ทักษะคติและพฤติกรรมกรเปิดรับรายการวิทยุโทรทัศน์ด้านการเกษตรของเกษตรกรในเขต อำเภอบ้านดง จังหวัดฉะเชิงเทรา. ปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาภรณ์ นุชสุวรรณ. 14 กุมภาพันธ์ 2559. หัวหน้าแผนกปฏิบัติการผลิตฝ่ายผลิตรายการสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 สัมภาษณ์.
- สุรพงษ์ ไสธนะเสถียร. 2533. การสื่อสารกับสังคม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานประสานงานวิจัยและพัฒนา. (2550). “สมุนไพรรักษาคุณภาพชีวิต เรื่อง พริกไม่ใช่แค่พริก”. วารสารประชุมคมวิจัย. 13(73) : 10-14.
- อนันต์ธนา อังกินันท์. 2547. โทรทัศน์การศึกษาแบบบันเทิง. บัณฑิตวิทยาลัย, คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อภิภู สิทธิภูมิมงคล. No date. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการตัดต่อวีดีโอ. [online]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.prccd.cdd.go.th/knowledge/premier%20book.pdf> [2 พฤษภาคม 2559]

อรรถพล ทองเชื้อ. 23 กุมภาพันธ์ 2559. เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน สำนักงานเกษตรอำเภอหนองหญ้าไซ. สัมภาษณ์.

อรวรรณ ปิรันธน์โอวาท. 2542. การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อัจฉรา กิตติคุณศักดิ์. 17 ตุลาคม 2558. ผู้สร้างสรรค์รายการชานาญยุคใหม่. สัมภาษณ์.

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้เชี่ยวชาญที่ประเมินความเหมาะสมด้านสื่อ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อ มีทั้งหมด 3 ท่าน ดังนี้

1. คุณสุภาภรณ์ นุชสุวรรณ	หัวหน้าแผนกปฏิบัติการผลิตฝ่ายผลิต
รายการสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5
2. คุณกัญญากร สกุลนพศิริ	ผู้อำนวยการผลิตรายการชวานายุคใหม่
3. คุณชุตติมา ชำกิ่ง	ผู้ควบคุมการผลิตรายการชวานายุคใหม่

ผู้เชี่ยวชาญที่ประเมินความเหมาะสมด้านเนื้อหา

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา มีทั้งหมด 3 ท่าน ดังนี้

1. คุณอัจฉรา กิตติคุณศักดิ์	ผู้สร้างสรรค์รายการชวานายุคใหม่
2. คุณพรรณิ ศรีสวัสดิ์	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
สำนักงานเกษตรอำเภอหนองหญ้าไซ
3. คุณอรุณพล ทองเชื้อ	เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน
สำนักงานเกษตรอำเภอหนองหญ้าไซ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินความพึงพอใจในการรับชมรายการชวาณายุคใหม่ ตอน พริก พิษเสริม เพิ่มรายได้

คำชี้แจง หลังการรับชมรายการชวาณายุคใหม่ ตอน พริก พิษเสริม เพิ่มรายได้ โปรดประเมินความ

พึงพอใจในการรับชม โดยทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องระดับความพึงพอใจ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประเมิน

เพศ () ชาย () หญิง

อายุ.....ปี ระดับการศึกษา.....

ตอนที่ 2 แบบประเมินความพึงพอใจในการรับชมรายการชวาณายุคใหม่ ตอน พริก พิษเสริม เพิ่มรายได้

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. รายการมีความน่าสนใจ					
2. ภาพชัดเจนและสวยงาม					
3. กราฟิกมีความเหมาะสม					
4. เสียงพูดและเสียงบรรยายชัดเจน					
5. มีการเรียงลำดับเนื้อหาอย่างต่อเนื่อง					
6. ง่ายต่อการทำความเข้าใจ					
7. ความกระชับของเนื้อหา					
8. ความเหมาะสมของเวลาในการรับชม					
9. ความรู้ที่ได้รับเรื่องการปลูกพริกจากการรับชม					
10. เป็นแนวทางในการทำการเกษตรแก่ผู้ที่รับชม					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ค.

บทโทรทัศน์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทโทรทัศน์

รายการ	:	ชวานายุคใหม่
ตอน	:	พริก พืชเสริม เพิ่มรายได้
ออกอากาศ	:	วันพุธที่ 11 พฤศจิกายน 2558
สถานีโทรทัศน์	:	สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 เวลา 17.00-17.25 น.
พิธีกรรับเชิญ	:	คุณปาริชาติ รักมาก (คุณน้อย)
ปราชญ์ชวานายุคใหม่	:	คุณสุภรณ์ สังข์วรรณะ
แขกรับเชิญ	:	คุณสุภัทสร เอี่ยมเกตุ

.....

ช่วงที่ 1 : คนต้นแบบ

-----พิธีกรทั้ง 3 คนยืนอยู่มุมหนึ่ง-----

พิธีกรเปิดรายการ

ครู + แป้ง : สวัสดีครับ/ค่ะ คุณผู้ชม

แป้ง : กลับมาพบกันอีกครั้งในรายการ

ครู + แป้ง : ชวานายุคใหม่

แป้ง : รายการที่เกิดจากแรงบันดาลใจที่อยากจะช่วยเหลือเกษตรกรไทยให้สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนค่ะ

ครูสุภรณ์ : น้องแป้งรู้ไหมว่าหลังจากที่รายการเราออกอากาศไป มีคนสนใจอยากมาร่วมเรียนรู้ไปพร้อมกับเราเยอะเลยล่ะ

แป้ง : จริงเหรอคะครู

ครูสุภรณ์ : จริงสิ วันนี้ก็มีมาคนหนึ่งนะ อ้าว! นั่นไงพูดถึงก็มาพอดี

พีน้อย : สวัสดีค่ะครู สวัสดีคะน้องแป้ง สวัสดีคะคุณผู้ชม

ครูสุภรณ์ : นี่ไงน้องแป้ง คุณน้อย ปาริชาติ รักมาก ที่จะร่วมเรียนรู้การเป็นเกษตรกรยุคใหม่กับเราวันนี้

พีน้อย : ไซ้ค่ะ คือที่ดูรายการแล้วชอบมาก เลยจะขอมาร่วมเรียนรู้ไปพร้อมๆ กับน้องแป้งและคุณผู้ชมด้วย ได้ไหมคะน้องแป้ง

แป้ง : ยินดีเลยคะพีน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พี่น้อง : น้องแบ่งใจดีจัง ว่าแต่วันนี้เราจะมาเรียนรู้เรื่องอะไรกันคะครู

ครูสุภรณ์ : วันนี้ครูจะพาน้องแบ่ง คุณน้อย แล้วก็คุณผู้ชม มารู้จักกับเกษตรกรที่รู้จักปรับเปลี่ยนเพิ่มโอกาสในการสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว ซึ่งครูเชื่อว่าเขาจะเป็นคนต้นแบบอีกคนหนึ่งที่จะเป็นแรงบันดาลใจให้เกษตรกรอยากลุกขึ้นมาปรับเปลี่ยนแนวทางในการทำการเกษตร เพื่อเพิ่มช่องทางในการสร้างรายได้กันบ้างแน่นอน

พี่น้อง : พุดมาขนาดนี้ น้อยอยากทราบแล้วสิคะว่าเขาเป็นใคร และมีแนวทางในการสร้างโอกาสและรายได้ยังไง

แบ่ง : หนูก็อยากทราบเหมือนกันคะ เราไปพบกับเขากันเลยนะคะ

----กลิ้งแพนไป----

พิธีกร (ทุกคน) : สวัสดีครับ / ค่ะ

คุณสุภัสสร :ทักทายพิธีกร.....

ครูสุภรณ์ : นี่แหละ คุณสุภัสสร เอี่ยมเกตู (พี่หนึ่ง) ที่ครูพุดถึง

ประเด็นคำถาม

- (พี่น้อง) คุณหนึ่งคะ อยากทราบจริงๆ เลยคะ ที่ครูสุภรณ์บอกว่าคุณหนึ่งเป็นเกษตรกรที่รู้จักปรับเปลี่ยน เพิ่มโอกาส สร้างรายได้นี้ทำอะไรยังไงหรือคะ (...เดิมเราทำนาปลูกข้าวเป็นอาชีพหลักเพียงอย่างเดียว ทำได้แค่ปีละครั้งโดยต้องอาศัยน้ำฝน บางปีก็ฝนแล้งฝนทิ้งช่วงทำให้ไม่ได้ผลผลิต รายได้ไม่เพียงพอ จึงคิดว่าทำอะไรเพิ่มเติมให้มีรายได้เพิ่ม ลองปลูกพืชผักมาหลายอย่าง แต่สุดท้ายก็มาจบลงที่พริก เพราะปลูกง่าย ใช้น้ำน้อย เก็บเกี่ยวผลผลิตได้นาน ขายได้ทั้งพริกเขียวและพริกแดง มีตลาดที่แน่นอน...)
- (แบ่ง) แล้วตอนนี้มีพื้นที่ทำนาทั้งหมดกี่ไร่ และพื้นที่ปลูกพริกกี่ไร่คะ (ตอนนี้ทำนาอยู่ 20 ไร่ และปลูกพริกอีก 2 ไร่)
- (พี่น้อง) เริ่มปลูกพริกมานานเท่าไรแล้วคะ
- (พี่น้อง) แล้วระหว่างทำนา 20 ไร่ กับปลูกพริก 2 ไร่ อันไหนได้รายได้มากกว่ากันคะ (...ใน 1 รอบการผลิตพริก คือ 4 เดือน เริ่มปลูกลงแปลง 1 เดือน ก็จะเริ่มเก็บผลผลิต และสามารถเก็บได้อีกประมาณ 3-4 เดือน จะมีรายได้อยู่ที่ 60,000 –100,000 บาท ต่อไร่ ส่วนการทำนา 20 ไร่เราได้ผลผลิต 6-7 เกวียน เพราะเป็นนาปี รายได้จากการทำนาจะได้แค่ 50,000 - 60,000 บาท...)
- (แบ่ง) โอ้โห ! รายได้ต่างกันมากเลยคะครู

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- (ครูสุภรณ์) เห็นใหม่น้องแป้ง รูปแบบการทำการเกษตรมันมีความหลากหลาย ซึ่งการปลูกพริกเราสามารถควบคุมปัจจัยการผลิตต่างๆ ได้ ความเสี่ยงมันจึงน้อยกว่า แต่นาเราไม่สามารถควบคุมอะไรได้เลย โดยเฉพาะน้ำที่ต้องอาศัยน้ำฝนมันจึงมีความเสี่ยงสูงกว่า
- (พี่น้อย) พูดกันมาขนาดนี้ น้อยชักอยากเห็นแล้วซิคะว่าแปลงพริกที่มีรายได้ไร่ละแสนนี้ เขาทำกันยังไง
- (ครู) อยากเห็น ก็ต้องได้เห็น แต่เราจะไปดูพร้อมๆ กันในช่วง
- (พิธีกร ทุกคน) “ตะลุยแนวคิด”

-----เบรกโฆษณา 1-----

ช่วงที่ 2 : ตะลุยแนวคิด

---พิธีกร + คุณสุภัสสร---

ประเด็นคำถาม

- (แป้ง) กลับเข้าสู่ช่วง “ตะลุยแนวคิด” ได้เวลาที่เราจะมาเรียนรู้การปลูกพริกกันแล้ว
- (พี่น้อย) พี่พร้อมแล้วคะน้องแป้ง เรามาเริ่มกันที่ขั้นตอนแรกเลยดีกว่าคะ ต้องทำยังไงบ้างคะ (...ขั้นตอนแรกก็คือ เราต้องทำการเพาะกล้าพริกก่อน อธิบายหลักและวิธีการ... ให้พิธีกรเตรียมดินใส่กระบะ และทำการหยอดเมล็ด อธิบายว่าหลังจากการเพาะกล้าแล้วมีหลักการดูแลต้นพริกไปจนครบอายุที่สามารถลงแปลงได้คือประมาณ 25-30 วัน...)
- (แป้ง) เมล็ดพันธุ์ที่เราเตรียมวันนี้เป็นพริกพันธุ์อะไรคะ (...พันธุ์ซูเปอร์ฮอท F2 หรือที่เรียกกันว่าพริกกระป๋อง... อธิบายข้อดีของการใช้พริกกระป๋องและข้อดีของพันธุ์ซูเปอร์ฮอท F2...)
- (ครูสุภรณ์) เอาละ เราทำการเพาะกล้าพริกกันไปแล้ว เดี่ยวเราจะพาไปชมแปลงพริกจริงๆ กัน
- (พี่น้อย) นี่เธอคะ แปลงพริกที่เราคุยกัน แล้วแบบนี้พอเราได้กล้าพริกที่เราเพาะกันไปแล้วก็เอามาลงดินที่นี่ได้เลยเธอคะ (...หลังจากที่เราได้กล้าพริกที่พร้อมจะลงแปลงแล้ว เราก็จะทำการเตรียมแปลงปลูก ไถตะ ไถแปร และยกร่อง วางระบบน้ำซึ่งเป็นระบบน้ำหยด หรือระบบสปริงเกอร์ก็ได้ แล้วนำกล้าพริกมาปลูกลงดิน โดยมีระยะห่างระหว่างต้นประมาณ 50 ซม. ระหว่างแถวประมาณ 75 ซม. และระหว่างร่องประมาณ 1 เมตร...)
- (แป้ง) ทำไมเราต้องปลูกให้มีระยะห่างขนาดนี้ล่ะคะ
- (พี่น้อย) แล้วอย่างพริกแปลงนี้ เราสามารถเก็บผลผลิตได้หรือยังคะ (...อธิบายตามสภาพจริงของแปลงพริกที่เราอยู่...)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- (แป้ง) ทำไมเราต้องปลูกให้มีระยะห่างขนาดนี้ล่ะคะ
- (พีน้อย) แล้วอย่างพริกแปลงนี้ เราสามารถเก็บผลผลิตได้หรือยังคะ (...อธิบายตามสภาพจริงของแปลงพริกที่เราอยู่...)
- (แป้ง) แล้วผลผลิตที่ได้ เราเอาไปขายที่ไหนกันคะครู
- (ครูสุภรณ์) หนึ่งในเขาขายพริกเอง และแถมยังเป็นผู้รวบรวมผลผลิตพริกจากลูกไร่กว่า 100 รายอีกด้วยใช่ไหมหนึ่ง (หันไปถามพีน้อย) แล้วตอนนี้พริกของเราไปส่งที่ตลาดไหนบ้าง? (...เราก็จะรวบรวมพริกในเขตอำเภอหนองหญ้าไซและพื้นที่ใกล้เคียงไปส่งที่ตลาดนครปฐม...)
- (พีน้อย) แล้วราคาพริกตอนนี้ ก็โลกรั่มละเท่าไรคะ
- (แป้ง) พีน้อยคะ อยากให้พีน้อยช่วยแนะนำหน่อยคะว่าทำไมเกษตรกรจึงควรให้ความสำคัญกับการปลูกพืชหลังนาคะ
- (พีน้อย) แล้วในมุมมองของครูล่ะคะ
- (แป้ง) เอาละคะ ช่วงนี้เราได้เรียนรู้การปลูกพริกกันไปแล้ว ตอนนี้เราไปพักกันสักครูดีกว่าไหมคะครู ดีไหมคะพีน้อย
- (พีน้อย) ดีเลยคะ แล้วเดี๋ยวกลับมาพบกับสาระดีๆ กันต่อในช่วง “รอบรู้ รอบด้าน” ค่ะ

-----เบรกโฆษณา 2-----

ช่วงที่ 3 : รอบรู้รอบด้าน

- (แป้ง) มาถึงช่วง “รอบรู้ รอบด้าน” กันแล้วคะ ช่วงนี้เราก็มามีคำถามจากแฟนรายการเข้ามาอีกเช่นเคย เริ่มจากคำถามแรกหนูขอรบกวนให้พีน้อยช่วยตอบหน่อยนะคะ เขาถามมาว่า ขอคำแนะนำเรื่อง ข้าวไม่กินปุ๋ยเราจะต้องทำอย่างไรที่พอจะช่วยรักษาเบื้องต้นได้ครับ
- (พีน้อย) ได้คำตอบกันไปแล้วนะคะ มาถึงอีกหนึ่งคำถามคะ คำถามนี้มีภาพมาให้ดูด้วยคะ ครูลองชมภาพทางด้านนี้นะคะ (เว้นเฟรมไว้ขึ้นภาพ) รบกวนถามครูสุภรณ์นะคะ เขาถามมาว่า อยากทราบว่าข้าวเป็นโรคหรือป่าวคะ ตอนนี้อยอดข้าวจะกลม คล้ายต้นหอม แต่ไม่ใช่โรคหลอดหอม ช่วยตอบหน่อยนะคะ ขอคุณคะ

พิธีกรปิดรายการ

พีน้อย : โอ้โฮ วันนี้เราก็ได้รับความรู้ดีๆ ในการทำการเกษตรกลับไปไม่น้อยเลยนะคะ วันนี้ต้องขอขอบคุณคุณหนึ่งมากๆ เลยคะ ที่มาแนะนำแนวทางในการเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรให้เราชมกันทางรายการก็มีเสื้อขาวนายคใหม่มามอบให้ด้วยคะ (มอบเสื้อ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พี่น้อง : และถ้าคุณผู้ชมอยากได้ความรู้ดีๆ แบบนี้ อย่าลืมติดตามชมรายการชวานายุคใหม่ซึ่งเป็นรายการที่คนกินข้าวต้องดู

ครูสุภรณ์ : คนปลูกข้าวต้องดู

แป้ง : คนขายข้าวต้องดู

พี่น้อง : ดูแล้วก็มาช่วยชวานาไทยอุดหนุนข้าวไทยกันนะค่ะ แต่ถ้าใครดูไม่ทันต้องทำยังคะน้องแป้ง

น้องแป้ง : ติดตามชมได้ทาง youtube เพียงเข้าไปค้นหาคำว่าชวานายุคใหม่ ทุกตอนที่ออกอากาศสามารถชมย้อนหลังกันได้เลยคะ และถ้าคุณผู้ชมมีคำถามหรือข้อสงสัยใดๆ เกี่ยวกับการทำนาและการเกษตร ก็สามารถส่งมาได้ตามที่อยู่ได้เลยคะ

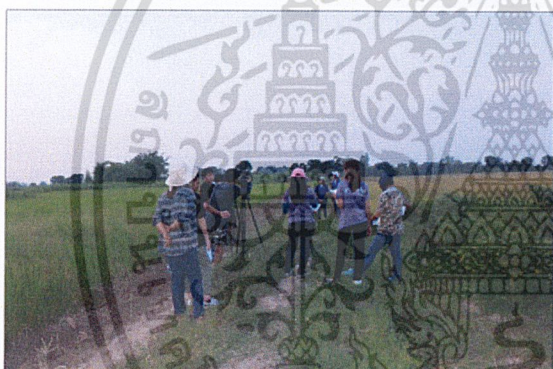
พี่น้อง : วันนี้เวลาหมดลงแล้ว พบกับรายการชวานายุคใหม่ได้ในสัปดาห์หน้า วันนี้เราทุกคนต้องลาไปก่อน

ทุกคน : สวัสดีครับ / ค่ะ

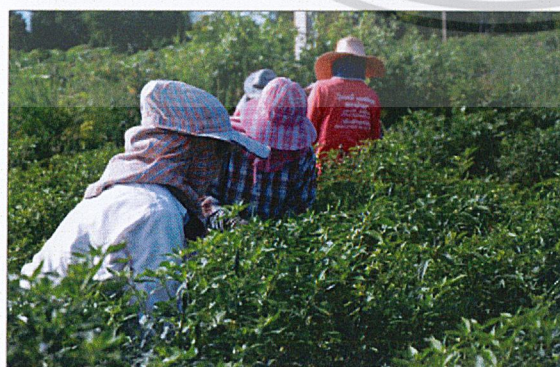
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ - สกุล นางสาวมัชฌิมา สังข์วรรณะ

วัน เดือน ปีเกิด วันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2536

ที่อยู่ 18 หมู่ 1 ตำบลหนองราชวัตร อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี
72240

ประวัติการศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสามชุกรัตนโกศาราม
มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสามชุกรัตนโกศาราม
ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (นิเทศศาสตร์เกษตร)
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ. 2555 - 2559

ทุนการศึกษา ทุนเรียนดี กองทุนการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง

